

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hoče sam prejeti, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira. — Za oglasila se plačuje od peterostopne petiti-vrste po 12 h, če se se oglasilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 6, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Finančna prokuratura.

Iz Ljubljane, 1. maja.

»Slovenski Narod« je te dni pričel notico, s katero je storil za služno delo. Opozoril je namreč javnost na razmere, ki vladajo pri o. kr. finančni prokuraturi v Ljubljani.

Te razmere so v resnici take, da se jih ne sme na noben način več trpeti in da bo treba proti njim nastopiti z največjo brezobzirnostjo.

Širši krogi ne vedo skoraj ničesar o finančni prokuraturi in tudi politični krogi se doslej niso zanjo dosti menili. Največ pač vsled tega, ker se je redkokdaj zgodilo, da ima kdo kaj opravka pri finančni prokuraturi. Ta je namreč gotovo najbrezdeležnejši javni urad: dela ima tako malo, da se uradniki kar pulijo za vsak akt. Ni torej čude, da je toliko ljudi, ki niti ne vedo, da eksistira v Ljubljani finančna prokuratura.

Ta finančna prokuratura je danes edini urad na Kranjskem, kjer je ravnopravnost popolnoma nesnana stvar in kjer se načeloma in dosledno prezira pravica vsakega državljanca, da se z njim uraduje v njegovem jeziku.

Pri finančni prokuraturi je vse uradovanje izključno nemško. Še pri izterjavanju zastalnih davkov se uraduje nemški, čeprav je finančna prokuratura, da slovenski kmet tega jezika ne razume. Vse od konca do kraja je pri prokuraturi izključno nemško, prav kakor bi bil razveljavljen znani člen državnega temeljnega zakona, ki jamči ravnopravnost v šoli, v uradu in v javnem življenju.

Finančna prokuratura je po svojem ustroju, po svojem delokrogu in po svojih nalogah javen urad. Njen poklic je zastopati državo, kakor jo zastopa državno pravdnništvo v svojem delokrogu. A dočim smo pri državnem pravdnistvu že pred davnimi leti izvajali popolno ravnopravnost, smo pri finančni prokuraturi še danes ravno tam, kakor pred Tassefjem. Državno pravdnništvo uraduje s slovenskimi strankami v slovenskem

jeziku; slovenske vloge rešuje slovenski, izdeluje slovenske obtožnice in državnopravdniški funkcionarji pletirajo pri slovenskih obravnavah v slovenskem jeziku. Finančna prokuratura uraduje tudi s slovenskimi strankami nemški, sestavlja tudi v slovenskih procesih nemške spise in njega zastopniki govorijo nemški, tudi če je obravnavna slovenska.

Tega absolutno ni več trpeti; proti temu se je treba energično upreti.

Ne zahtevamo več, kakor to, kar nam gre po zakonu, ne več, kakor to, kar je v drugih kronovinah že davno uvedeno.

Na Češkem, na Tirolskem in na Primorskem uradujejo finančne prokurature prav tako kakor državna pravdnništva pri nas; spoštuje se ravnopravnost. Tam je to samo ob sebi umljivo. Naj bi le finančna prokuratura v Pragi ali v Inostu, ali v Trstu poskusila s Čehi ali s Italijani tako postopati, kakor postopa finančna prokuratura v Ljubljani — zagrmelo bi tako, da bi se tresli ministrski fotelji.

Razmere v državnem zboru so se konsolidirale tako, da smemo po vse pravici pričakovati, da se mirno dožene razprava o državnem proračunu. Teda bo prilika, osvetliti tudi jezikovne razmere pri finančni prokuraturi. Tudi personalne razmere bi zaslužile nekoliko pozornosti, ali to je poglavje, o katerem danes ne bomo razpravljali. Vsekako pa priporočamo slovenskim poslancem, da se zavamejo za stvar in da pri prvi priliki pojasnijo razmere, ki vladajo v jezikovnem oziru pri finančni prokuraturi. Mi zahtevamo tisto ravnopravnost, ki nam jo jamči zakon, in ta mora postati kakor pri drugih uradih, tako tudi pri finančni prokuraturi v Ljubljani kri in meso.

Vojna na Daljnem Vztoku.

S pomorskega bojišča.

Dopisnik »Daily Maila«, ki je bil v Kamrunku v času, ko je bilo

tamkaj usidrano rusko brodovje, brzojavlja sedaj iz Saigona, da je število ruskih vojnih ladij veliko večje kakor se je do sedaj mislilo. Kakor se je svoje dni, ko je rusko brodovje odplulo iz Evrope, zadrževalo, je bilo število oklopnih križark pri eskadri zelo majhno. Dopisnik se je sedaj na svoje oči prepričal, da temu ni tako, zakaj v luki je našel poleg oklopnice večjega števila križark II. in III. vrste in torpedovk tudi okrog 12 oklopnih križark. Vse te oklopne križarke so videti, kakor da bi bile najmodernejšega tipa. Ali so vse te križarke odplule iz baltičskih pristanišč, se ne ve, dopisnik je mnenja, da je to izključeno ter sodi, da je nekej teh križark kupila Rusija, kakor se je že opetovano zatrjevalo, od argentinske in čilenske vlade in da so se te ladje pridružile Roždestvenskemu, ko je ta še bil usidran v Nosibeju pri Madagaskarju.

Iz Tsingtau se poroča, da se je Roždestvenski že pred dnevi združil z eskadro admirala Nebogatova in da je vse združeno brodovje že bilo dlje časa usidrano v bližini otoka Hajnan.

V ponedeljek 1. t. m. je vse brodovje odplulo v smeri proti severovzhodu. Popoldne se je slišalo iz iste smeri silno grmenje topov.

Domneva se, da je admiral Roždestvenski že zadel ob japonsko brodovje in se je že pričela bitka, ali pa se rusko ladjevje medpotoma samo vadi v streljanju. Bodi pa kakorkoli, vojaški krogi so prepričani, da se bo pomorska bitka bila v bližini Filipinskih otokov, najbrže med Formozo in Luconom.

»Daily Telegraph« pa se poroča iz Hongkonga:

Neki parnik je videl v nedeljo popoldne 50 milj južno od Ribiških otokov (Pescadores) veliko vojno brodovje, ki je s polnim parom plulo proti jugu. Sodi se, da je bilo to ladjevje japonsko, ki je plulo nasproti Roždestvenskemu. Ako je to domnevanje pravilno, se brez dvoma že v nekaj dneh vname pomorska bitka.

Zaplenjeni parniki.

Kakor se poroča iz Hongkonga, je rusko brodovje v zadnjem času zaplenilo več angleških in ameriških parnikov, ki so bili obloženi s premogom in rižem in bili namenjeni na Japonsko.

Admiral Roždestvenski je na krov teh ladij dal ruske posadke in parniki se porabijo v bodoče za ruske transporte.

Nemške ladje v ruski službi.

Iz Londona se javlja, da je ruska vlada znova najela sedem brzovoznih parnikov za brodovje admirala Roždestvenskega. Večina teh parnikov je nemških in se nahajajo v Hongkongu in drugih kitajskih pristaniščih.

Eden izmed njih se celo nahaja v nekem japonskem pristanu in se odpravi, obložen z japonskim premogom in naslovljen na nekega kitajskega trgovca, v Singaporo. Dajansko pa je premog namenjen za rusko brodovje.

Več teh parnikov je bilo že preje v ruski službi in so že opetovano skušali se vtihotapiti v Vladivostok, kar se jim pa večinoma ni posrečilo.

Ruski protest v Pekingu.

»Central News« poroča iz Amoja: Ruski konzul je vložil pri kitajski vladi protest proti postopanju kitajskega podkralja v pokrajini Fukien, ki je dovolil, da so Japonci napravili brezlični brzojav, ki veže Amoj z Ribiškimi otoki in Formozo.

Obenem je konzul protestiral tudi proti temu, da je podkralj dovolil dvema japonskima vojnima ladjama, da sta se usidrili v Amoji. Kitajska vlada je odgovorila, da ji o teh stvareh ni ničesar znanega.

Z mandžurskega bojišča.

»Novemu Vremenu« se brzojavlja iz Hunčulina:

Splošni položaj pri armadi se ni izpremenil. V petek je naša armada jela prodirati proti Kajnančenu in Čantafu, na levem krilu pa

proti japonskim vojem, ki so se nahajali na črti Padzadzi-Tovan-kov-Ufanlov. Vse te vasi so po ljutem boju osvojili naši voji, kakor tudi vas Simenpu. V petek zjutraj je došel v Hodzazdan prometni minister knez Hilkov.

Japonci niso stopili v ofenzivo.

Iz Hunčulina se brzojavlja: Bejrolinski listi so te dni pričeli brzojavko, da so Japonci v štirih kolonah stopili v ofenzivo. Ol teh kolon je baje desna že dospela do Kirina, druga do Itundzova, tretja prodira ob železniški progi, četrta pa skuša rusko armado obiti v smeri proti Boduni in Cicikarju. Vse to poročilo je od kraja do konca zlagano.

Japonci mirno žde na svojih pozicijah in se utrjujejo. Glavne svoje sile imajo zbrane v okolici Kajnjana.

Ako se primerja sedanji položaj s položajem pred bitko pri Mukdenu, je razlika ta, da sta bili pred Mukdenom sovražni armadi oddaljeni druga od druge dve vrsti do 600 korakov, sedaj pa najmanj 20 vrst.

Razgovor z Linevičem.

Lodiženski, poročevalec »Novega Vremena«, je imel v četrtek priliko se razgovarjati z ruskim vrhovnim poveljnikom generalom Linevičem. Linevič je nasproti Lodiženskemu naglašal, da so japonski in drugi listi ruske izgube pri Mukdenu silno povečali, da je bil ves svet prepričan, da je rusko armado zadela popolna katastrofa. Temu pa ni tako! Ruska armada se je umaknila, o kaki katastrofi pa ne more biti govor. General Linevič je končal svoj razgovor s temi-le besedami: »Jaz bi se ne bil umaknil; sicer se bo reklo in tudi sam to priznavam, da je sedaj, ko se je že vse končalo, prav lahko govoriti, a vključ temu jaz še vedno naglašam: Jaz bi se ne bil umaknil. Jaz sem pregovoril Kuropatkina, da smo se ustavili v Tielinu. Mi bi lahko ostali še tukaj, a iz administrativnih ozirov tega

LISTEK.

Knezova knjižnica XI. zv.

Izdaja Slovenska Matica. Uredil Fr. Levce.

I. Ivan Cankar: Križ na gori.

Ivana Cankarja široke mase ne razumejo. Obsodili pa ne bomo vsled tega niti Cankarja, niti čitajočega občinstva, ki je dosedaj še najbolj ustveno pripovedujočega žanra, ki ga je ustvaril Jurčič. Škoda, da se tekom osemih let, kar nastopa Cankar na našem književnem pozorišču, do današnjega dne ni nihče potrudil, pojasniti občinstvu bistvo Cankarjeve umetnosti. Treba bi bilo estetika, ki poskusi premostiti brezdno, ki zija med umetnikom in laikom in ki poslednjemu odpre vrata v duševni dom avtorjev. Slovenska kritika je doslej povdarjala predvsem in skoro brez izjem le idejno stran Cankarjevih umotvorov. Po moji sodbi pa v umetnosti sploh ne kaže premostrivati predmeta, ki ga je uporabil umetnik, da je ustvaril umotvor, ker objekt ali vsebina sama na sebi je le sredstvo, ki je potrebno, da se pokaže nevidna umetnost

v vidni obliki. Šele kadar doseže forma ustvarjanja gotovo višino, šele takrat postane delo umetniško, duševni produkt umotvor in avtor umetnik. Forma pa je pri vsakem umetniku drugačna, vsak posamezen umotvor mora imeti svojo izvirno formo, ker sicer postane oblika šablonska, zraste takozvana »formalistična« umetnost in zakraljujejo učenjaki z učenimi poetikami, ki ubijajo individualnost in duha. V resnični umetnosti pa je duh in forma nerazdružljivo združena celota, ki obvladuje snov suvereno.

Ivan Cankar je umetnik, ki si je ustvaril čisto svojo formo. Kakor stoji pred nami Cankarjev značaj že čisto jasen in izražen, baš tako markantne so konture njegove forme, njegove pripovedovalne tehnike. In Cankar spoštuje tehniko tako visoko, da včasih pozabi na vse druge faktorje ter se prepusti ritmiki svojega sloga popolnoma, da ga ponese v skoro eterične višine. To smer, ki je prišla iz Pariza, kateri pripada mutatis mutandis med Italijani Gabriele d'Annunzio, med Hrvatili Gustav Matoš, bohemski literat, zavejo kulturno artistiko in med artiste

prištevamo po pravici tudi Cankarja. Vse mu je razpoloženo in občutje, stimmung, ki je podobna oni v muziki, polna nijans in rafiniranih intimnosti, estetične harmonije in ritmičnih lepote. Cankar ne priznava tehniki v prozi tradicionalne dolgočasnosti in epične nazornosti, nego približati jo hoče tehniki vezane besede, kajti Cankar veže poglavja v svojih povestih z odstavki, ki se ponavljajo od besede do besede kakor verjazi v sonetnem vencu. Cankar smatra tudi stavke za verze posebne vrste in išče v stavku kot takem že estetične moči ritmike in melodioznosti in spominjam se, ko je vzkliknil Cankar nekoč za se karakteristično besedo: »Takega stavka nisem še napisal v življenju kot danes!«

»Križ na gori« je naslovil Cankar »ljubezensko zgodbo«. Ni slučajno, da jo je razdelil v štiri poglavja, vsako poglavje pa v štiri odstavke; vzrok ima to v njegovi tehniki, ki hoče simetrije. Ker ima Cankarjev način precej podobnosti s pesniško tehniko, zaradi tega ne polaga važnosti le na stavke, nego treba je gledati predvsem tudi na celoto, da dobi bralec pravi vtisk nje-

gove umetnosti, kajti kakor je v sonetu krasen lahko vsak posamezen verz za se, vendar se pokaže virtuoznost sonetne oblike šele v celem poemu in šele, če opazuješ cel sonet kot tak, stopi ti pred oči dovršena njegova arhitektura. Publika tega pri Cankarju ne opaža in zato ga v prvi vrsti ne razume, kajti arhitektura igra v artistični umetnosti veliko vlogo. Baš zaradi arhitekture povesti Cankar ne izpeljuje prizora iz prizora z dolgimi besedami, ampak uvrščuje prizor ob prizor čisto neposredno, da take stoje slike toliko bolj vidne druga ob drugi. Princip je prav isti kot v moderni impresionistični slikarji, kjer so dosegli z analizo barv veliko mogočnejšo harmonijo celote, kakor pa s komaj vidnimi prehodi po stari metodi, dasi se vrste barve druga ob drugi popolnoma samostojno. To je pač skrivnost, na kateri sloni moderna umetnost. Eklatanten slučaj tega načina je na primer II. odstavek prvega poglavja »Križa na gori«, kjer se brez prehodov vrste situacije, namreč fantazije Hančine, kako gre Mate v farovž s sliko, da jo pokaže župniku in pa prizor v sobi, kjer sede Hanca, njen

oče in vaški učitelj. Pravo lepoto občuti torej čitatelj šele, ko prečita vse delo ter premotriva knjigo ne pa odstavkov, in za to naj čita publika Cankarjeva dela po večkrat, da bo imela resničen pogled v njegovo ustvarjanje, saj tudi pravijo ljudje, da uživajo opero ali simfonijo šele če jo slišijo večkrat, ker jim je prvič nemogoče poglobiti se vanjo. Čitati pa je treba Hančino, kakor vse moderne impresionistične literature, zdržema, ne danes eno stran, za teden dni spet eno, ker sicer omedle detaili, a na podlagi teh ti vstane veličastna slika umotvora v duši, katere ti bo ostala za dolgo neizbrisna. Motilo bo morda koga ravno v naši povesti tudi, da Cankar podaja psihološka razpoloženja Hančina v obliki dialoga, na primer tedaj, ko razmišlja Hanca o svojem očetu, pripoveduje Cankar, kakor bi pravil oče Hanci svoje mnenje o Mateju, v resnici pa se Hanci samo dozdeva, da oče tako misli o njem, samo zdi se ji, da oče govori tiste besede. Ta način tehnike je gotovo izvirin ter se tudi sklada s povestjo samo, ki je posvečena veliki ljubezni Hančini.

nismo storili, marveč smo se umikali dalje proti severu. Japonci nas niso nadlegovali in nas tudi niso mogli nadlegovati pri umikanju, ker so bili sami do skrajnosti utrujeni in ker je tudi njihova armada bila v neredu kakor naša.

Odstop železniškega ministra.

Dunaj, 1. maja. Železniški minister Wittek je podal demisijo. Njegove poste prevzame sekcijski načelnik Wrba.

Kreta.

Carigrad, 1. maja. Vstasi zahtevali, naj se odpokličejo s Krete vojaki mednarodnih velesil ter se nadomestijo s grškimi vojaštvom.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 1. maja. Upravitelj justičnega ministristva Manušin je postal justični minister.

Petrograd, 1. maja. Prorokovanih izgrediv in nasilstev o velikonočnih praznikih ni bilo. — Sicer so nekatere procesije stražili vojaki, toda razen vernikov ni prišlo skoraj nič radovednežev blizu.

Petrograd, 1. maja. Povo-dom velikonočnih praznikov je pozval car nekaj zaslužnih generalov in senatorjev v državni svet. Kavkaški namestnik grof Voronzov-Daškov je pa imenovan za člana ministrskega sveta in odbora. Obenem je pomilostil car vse častnike, ki so bili zaradi streljanja s kartečami ob slavlju blagoslovljenja vode obsojeni v večmesečne zapore. Izgube le nekatere službene pravice.

Angleški kralj v Parizu.

Pariz, 1. maja. Angleški kralj Edvard je prišel včeraj v Pariz, kjer je bil sprejet z velikimi slovesnostmi. Kralj je sprejel tudi ministra zunanjih zadev Delcassaja v daljši avdijenci, iz česar se sklepa, da obisk ni brez političnega ozadja. Pri pojedini, ki jo je priredil kralju predsednik Loubet, se sicer niso govorile napitnice, vendar se je kazalo najpreprostejše obhajanje med kraljem in predsednikom.

Morokanska zadeva.

Pariz, 1. maja. Francoska pogajanja v Maroku so imela dosedaj malo uspeha. Nemški poslanik grof Tattenbach se je izrazil napram nekemu poročevalcu, da Nemčija ne more storiti napake, da bi se spuščala v privatne dogovore, za kakršne se je ponudila Francija, ker že vendar obstoji mednarodni dogovor. Nemčija in sultan sta stranki madridske konvencije, in njuna naloga je paziti, da se ta konvencija obdrži.

Predsednik Roosevelt bolan.

London, 1. maja. Iz Colorada je prispela vest, da je predsednik Roosevelt na svojem potovanju resno zbolel. Njegov tajnik noče na tozadnja brzojavna vprašanja dati jasnega odgovora, temuč samo pravi, da si predsednik odpočiva.

Sploh je slog v „Križu na gori“ lahko plavajoč, eteričen in hrepeneč kakor duša Hančina. Nikjer ni sarkazma in ujedljivosti. — Mehka sanjavnost tihe, vdane ljubezni je razlila po ti dikciji, ki je obenem tudi preprosta kot je preprosta mežnarjeva hči Hanca, a tolika iskrenost odseva iz nje, kakor je nisem še našel pri Cankarju. Glejte, kako je čakala Hanca zvečer na hribu Mateja, da se vrne v Globel, iz katere je šel za gore, v svet, da bi živel ter se vrnil ovenčan s častjo! „Obljubil je, da pride, in ni prišel!“ si je mislila Hanca, ko je čakala zama. Dolgega čakanja, vselega svidenja sladkost — vse je izgubljeno za zmerom. „Kaj si napravil, Mate, ti moj dragi, neprijazni?“

(Dalje prih.)

Koristka.

Povest.

(Dalje.)

„Gotovo! Ljubezen je sploh edina stvar na svetu, vse drugo je le pred-pustna šala. Sicer pa se globoko klanjam vaši plemenitosti, gospod Kobe. To je jako lepo, da hočete gospodično Olgo srečno napraviti, zakaj da se ho-

Občni zbor „Slov. planinskega društva v Ljubljani“.

Iz poročila tajnika g. Haupt-mana posnemamo sledeče važnejše podatke o društvenem delovanju: Kakor vsako leto je društvo tudi preteklo leto lepo napredovalo in uspešno delovalo. Izmed 2177 članov jih pripada osrednjemu društvu 576, podružnicam pa 1601. Osrednje društvo je pridobilo 48, podružnice pa 528 novih članov. — V poslovnem letu je imel osrednji odbor 49 rednih odborovih in 15 odsekovih sej, v katerih je razpravljali in sklepali o društvenih stvareh. — Priredil je tri poučne zabavne večere in razstavo odseka amater-fotografov. — Nadalje je odbor priredil štiri društvene izlete, in sicer dne 5. junija k Sv. Trem kraljem, dne 29. junija v Pekel pri Borovnici, dne 7. avgusta k otvoritvi Aljažvega doma v Vratih in dne 11. septembra k otvoritvi Kadilnikove koče na Golici. Odbor se je dalje po odposlanih udeležil tudi izletov in zborovanj podružnic. — Tudi minolo leto je društvo pričelo ali nadaljevalo, ali dokončalo mnogo naprav, med katerimi je omeniti sledeče: Stavba Aljažvega doma v Vratih se je popolnoma dočela in za silo popravila. Otvoritev se je vršila ob ogromnem številu izletnikov dne 7. avgusta nad vse sijajno in navdušeno. Aljažev dom — pravi planinski hotel — je bil preteklo leto z vsem potrebnim izbornim oskrbovanjem, imel je spretno oskrbnico in mnogo obiskovalcev. Od otvoritve do zatvoritve 25. septembra je bilo v tem domu do 1000 obiskovalcev, tako da je odbor tudi v gmotnem oziru zadovoljen. Za bodočnost so nade v ta dom še večje. — V Trenti je društvo priskrbelo za slovanske turiste dve planinski sobi s primernimi ležišči. Ta prireditev je jako važna, ker postane Trenta z Aljaževim domom središče za najkrajše visoke ture in se poti, ki jih je izgotovilo društvo na Triglav, Križ, Razor itd. tudi v Trento stekajo. Uznemila pa se je tudi, da bodo dobili turisti v zapuščenih Trenti zadostnega okrepila. — Osrednji odbor je posredoval, da se je napravil Pekel pri Borovnici dostopen in je to delovanje tudi podpiral. — Na novo se je nadelala oziroma dovršila pot iz Zedojee na Komar ob Dolici za Planje in po Kugyevi poti na Triglav. Dober turist pride po tej poti iz Loga v Trenti na Triglav lahko v šestih urah. — Nadalje se je dogotovila nova pot na Razor, in sicer od obeh strani: od cerkve v Trenti čez Milnarico in od Loga, oziroma iz Zadnjice po Velem potoku in čez Kriške pade. — Načrtal je odbor razen navedenih več manjših novih potov in steza, nekatere pa izboljšal. Zaznamoval je mnogo potov in steza na novo in jih opremil z napisnimi tablam, stare markacije in napisne table obnovil itd. — Napravila in zaznamovala se je nova pot z Golice po grebenih na Stol. Pri deželni vladi je osrednji odbor izposloval novi red za gorske vodnike; dosedaj je tako ingerenco uživala samo nemška sekcija kranjska. Društvo je založilo dvojce razglednic o Aljaževem domu. — Promet obiskovalcev dobro zdrževanih koč se je tudi v preteklem letu pomnožil, posebno velik napredek kaže Orožnova koča. Z otvoritvijo nove Bohinjske železnice pa bo obisk te koče še mnogo večji;

čete ž njo poročiti, o tem ne dvomim. Vi ste poštenjak in nosite ob nedeljah in praznikih salonsko suknjo in cilindar. Jaz pa sem lump in še nikoli nobe-nega dekleta nisem napravil srečnega, pač pa že nekaj nesrečnih.“

Kobe je bil ogorčen in je srdito zakričal na Jakliča ter ga obsul z različnimi priimki ali Olga ga je pomirila. Vajena je bila Jakličevih zabavljiv, in ni se zaradi njih nikdar jezila. Jaklič je pa imel to dobro lastnost, da ni bil nikdar razžaljen. Vtaknil je roke v žep in mirno poslušal Kobetove psovke.

„Ali ste že končali, gospod Kobe?“ je vprašal, ko je stari solicator umolknil. „Prosim, kar nadaljujte! Meni lahko rečete, kar hočete, jaz tako nimam nič časti.“

„To je lepo, da imate sami o sebi tako dobro mnenje“ je godrnjal Kobe, nadaljuj pot proti domu.

„Nihče ne ve o nas toliko slabega, kakor mi sami, zato pa tudi nima nihče tako dobrega mnenja o nas, kakor mi sami“, je zbadljivo odgovoril Jaklič.

Prišli so bili do doma in se razšli s kratkim pozdravom. Jaklič se je tiho a trpko smejal, ko je stopal po stopnicah v podstrežje. Našel je tam Sodarja,

zaradi tega je že sklenjeno, da se ta koča razširi. Vse koče so bile dobro preskrbljene z jedili in pijačami; za kočo na Kredarici se je izposlovala prva trafika v naših planinah. Osrednji odbor pa je deloval tudi še na druge načine. Dopisoval je v razne domače in tuje liste o društvenem delovanju in opozarjal širno občinstvo na krasote naših krajev. Mnogo slik, izdelanih po članih odseka amater-fotografov je odbor odstopil in pošiljal strokovnim društvom in listom ter izdajateljem raznih potovalnih kažipotov. Sprožil je in se potegoval za nekatera potujočemu občinstvu udobne železniške vlake in prosil za odpravo ta promet ovirajočih nedostatkov. Vdržavali smo in opravljali vremenske opazovalnice, ki so redno in točno delovale in dajale osrednjemu zavodu za meteorologijo natančne in jasne podatke. Kakor druga leta je odbor tudi preteklo leto dajal dijakom legitimacije, s katerimi so upravičeni do brezplačnega prenočevanja v vseh kočah Slovenskega planinskega društva. Znanstvenim raziskovalcem smo pa gostoljubno odprli vrata v naše koče. Glasilo „Planinski Vestnik“ se je razpošiljalo v 2000 izvodih. — Podružnice so vse uspešno delovale ter si pridobile novih članov. Posebno velja to o novi tržaški podružnici. Z veseljem in zanesljivo poudarjamo, da se delovanju Slovenskega planinskega društva vedno bolj gladi in utruje pot in teren. Smelo trdimo, da smo dosegli s skromnimi delavnimi močmi in s skromnimi gmotnimi sredstvi nepričakovano veliko važnih uspehov; prepričani pa smo tudi, da bo v do-glednem času naše delovanje imelo še gladkejšo pot in v sled tega še več uspehov. To upanje stavimo seveda na splošno in opetovano nam izkazane simpatije, tako mestnega občinstva, raznih občin, korporacij, kakor tudi njih zastopnikov ter domačinov. Te simpatije raznih navedenih važnih činiteljev in faktorjev pa si je Slovensko planinsko društvo pridobilo s svojim vztrajnim, nesebičnim in mirnim delovanjem. To naše delovanje je sicer bodlo naše narodne nasprotnike, to je tuja planinska društva, ki so dala svoji nestrpnosti in nevolji opetovano v raznih lihtih duška. Večinoma smo, in sicer načeloma, prezirali take napade, tam pa, kjer je bilo umestno, smo jih pa zavrnil in našemu občinstvu razmere pojasnili. Razen navedenih naprav in navedenega delovanja smo zasnovali tudi še druge načrte in si zagotovili važne točke. Mnogo smo že storili, a še mnogo dela nas čaka. — Da nam je bilo mogoče toliko storiti, je bilo treba vsestranske podpore. Ponosno priznavamo, da smo imeli pri občinstvu tako v mestu, kakor tudi na deželi in pri merodajnih faktorjih obilo zaslombe in simpatije. V sled teh velikih društvenih dobrotnikov smo se pri vsaki nam dani priliki hvaležno spominjali; a tudi danes jim izrekamo najpreprostejšo odborovo zahvalo za njih sodelovanje, poštvovalnost in podporo. Hvaležno moramo pa poudarjati, da je bilo naše narodno ženstvo našemu delovanju v veliko oporo. Ker nas čaka še mnogo važnega in nujnega dela, zato prosimo, da nam ostanejo naši dobrotniki in činitelji še dalje naklonjeni.

Opomba. V včerajšnjem seznamku novoizvoljenega odbora je ime g. prof. Orožna bilo napačno stavljeno.

ki je ležal na svoji postelji na trebuhu in pisal.

„Ali imaš kaj denarja?“ je vprašal Sodar. „Jaz sem lačen in žejen.“ „Jaz tudi! A denarja nimam nič, pač pa nekaj žganja. Dobil sem ga na upanje. Pij, brate, drugače znaš umreti, ne da bi se bil prej pošteno opil.“

Jaklič je spravil izpod suknje v velik robec zavito buteljko žganja in jo ponudil Sodarju. Ta si je komaj jezik zmočil, potem pa Jakliču vrnil buteljko.

„Tako žge, kakor peklensko olje.“

„Da, žge, žge in prav je, da žge!“ Pij, Sodar.

„Žganja ne maram“ je odgovoril Sodar. „Saj ti ga časih tudi nisi maral.“

„Zdaj pa ga ljubim. Žganje, ljubi Sodar, je moj hašiš. Žganje pozlati moje lumpovstvo, žganje mi umiri srce, v žganju pozabim vse, žganje me naredi vsaj za trenutek vselega in bogatega.“

Sodar je nadaljeval svoje delo toliko časa, da je od otrujenosti nad svojimi papirji zaspal. Jaklič pa je sedel na svoji postelji in pil. Kmalu je začel govoriti brezmiselne reči, filozofirati in jekati. Končno ga je pijanost premagala in obležal je na svoji postelji brez zavesti. (Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 2. maja.

— **Osebnosti.** Vojni zapovednik fcm. Edvard vitez Sucovaty je prišel snci iz Gradca v Ljubljano inspicirat tukajšnje vojaštvo. — Generalni konzul v Jeruzalemu, gospod Alojzij Pogačar je premeščen v Oleso.

— **Vladika Strossmayer in ljubljanski „Sokol“.** Kakor znano, je škof Jeglič v svoji neskončni smešnosti obsodil tudi ljubljanskega „Sokola“, češ, da je brezverski. Škof Strossmayer pa je tega istega „Sokola“ — blagoslovil. „Sokol“ je že l. 1866. imenoval Strossmayer za svojega častnega člana. Ko je ljubljanski „Sokol“ l. 1889. storil sklep, sezidati si lastni sokolski dom — namers, ki jo je pozneje opustil z ozirom na gradnjo „Narodnega doma“ v Ljubljani — je bil Strossmayer med prvimi, ki so poslali prispevke. Za kako važno društvo je smatral ljubljanskega „Sokola“, kako iskreno ljubav je gojil do prvega tega predstavitelja Sokolstva na Slovenskem, kako je cenil narodno njegovo delo, kako vzvišena mu je bila sokolska naloga, kaže pismo, s katerim je poslal svoj prispevek, znatno vašto dvesto goldinarjev. In tedaj je pisal „Sokolu“ slovenski vladika. Slavni „Ljubljanski Sokol“! Oviem mi je drago priznati — o čem smo inache svi uvjereni — da si je „Ljubljanski Sokol“ za dvadeset i pet godina svoga obstanka stekao velikih zaslugi koli u ovesjšivanju slovenskoga naroda, toli u budjenju i unapredjivanju slavenske misli i bratske uzajemnosti med slovenskom braćom našom. U tom uvišenom njegovom poslu nije ga ništa smelo, od toga plemenitoga nauma nije ga ništa odvratilo, ni smieh blizih ni dalekih protivnika, a niti — što je u nas žalihože najobišnije — niti sama poznata naša slavenska nestalnost in malaksalost. — Ljubljanski je Sokol odvažno koracao, neumorno radio i za to pun ponosa može gledati na svoju prošlost, otvorene duše može primati zaslužno priznanje sadašnjosti a pun temeljite i plemenite nade može ići u susret budućnosti, koja će mu — nedvojim ni malo — sa najboljim uspjehom okruniti nastojanje njegovo, jer je to nastojanje pravedno, uzvišeno i Bogom samim nadahnuto. Da se narod narodom čuti i da svoje biće shvati i da bližnju braću svoju upozna — pa to bez ičije tuđe štete, a u duhu Isusovom — to je zadaća doista uzvišena, Bogom samim nadahnuta. Ljubljanskemu dakle Sokolu, koji je u tom pravcu djelovao, iskreno moje priznanje i duboka moja hvala. Nemanje me veseli čuti, da je neutrudivi „Sokol“ odlučio sagraditi sebi vlastitu sgradu, sgradu, kako iz narata razabirem, vele liepu, sgradu uprav umjetničku, pa u toj sgradi ići za cilju svojom većom jošte uztrajnošću. Zadaća doista koli uzvišena, toli velika i pomučna! Ali dobra volja i pravedni Bog će pomoći, da će neumorni „Sokol“, koji je i dosada bio pionir narodne prosvjete, veliku svoju zadaću izpuniti i pokazati nama svima, šta sloga i rad može i što vriedi oigiti jedan „Sokol“ u svjestnu i valjanu narodu, koji radja i odgaja same sokoliće. Bog blagoslovi! Bog pomaga! U toj svojoj radosti ipak me jedna žalost mori i srdce mi para, a ta je, da slavnemu „Ljubljanskemu Sokolu“ nemogu onako novčano u pomoć priteći, kako mi to duša želi i srdce ulaže. Ali naše su okolnosti takove, da bi čudo bilo, kad bi materijalno stanje cvalo. Za to molim slavni „Sokol“, da i ovu malu svotu od dvie sto forinti izvoli primiti onako srdačno, kako bi to kud kamo veću svotu možda primio. Od srca je i od iskrenoga prijatelja i od najodanijega brata slovenskega naroda. Koliko nemogu s novcem, toliko ču nastojati molitvom i blagoslovom ćudupirati uzvišenu svrhu junačkoga „Sokola“. — Još jednom: Bog blago.

slovio! Bog unapredio! Slavnemu „Ljubljanskemu Sokolu“ za bratskom ljubavju najodaniji brat i prijatelj J. J. Strossmayer, biskup.

— **Za maše dajte.** Iz Kandije se nam piše: „Miliaria, epidemična bolezen se je tekom zadnjih dveh tednov zanesla, odkod je še neznano, v Dol. Siražo pri Novem mestu. Do sedaj je obolelo 10 oseb na tej nevarni bolezni, umrle pa 4 in sicer razsaja bolezen le pri ženskem spolu. Dočim se je spocetka omejila le na Dol. Stražo, zanesla se je že sedaj tudi v bližnjo vas Podgoro, iz koje vasi sedaj raziskujejo truplo 25. aprila umrle Tine Jakše. Bolezen je v prvem štadiju slinava vroćinski bolezni. Zbolele osebe tožijo o neznanaki notranji vroćini, a kmalu začno bruhati kri iz sebe, in po 2-3 vodu zlasti prsih porajajo se temne pege, liki črnim osepom. Kriza se zavri v 2-3 dneh in kakor že omenjeno, izmed 10 slučajev so bili do sedaj štirje smrtni. Kdo je kriv prvega slučaja, se še ne ve. Doslej prevladuje domnevanje, da so jo zanesle Labinje. A pereče je v vprašanje, kdo je največ zakrivil, da se je ta epidemična bolezen tako v kratkem času razširila in že 4 žrtve zahtevala. Eklusimo za danes le v kratkem rešiti to vprašanje. Bolezen se je pojavila okrog 15. aprila gotovo še ne že prej. Dne 21. apr. pa je šele dobilo c. kr. okrajno glavarstvo v Novem mestu prvo obvestilo o njej po okrajnem zdravniku T. Trej šele čez teden dni! Mrliški oglednik pa je naznanil šele po tretjem smrtjo končanem slučaju pristojni oblasti: županstvu v Prečni. In tudi to šele na ukaz g. dr. Vavpotiča. Županstvo v Prečni je to takoj po tem obvestilu prijavilo na pristojno politično oblast. Kar se tiče bolezni sploh, smelo trdimo, da nina Kranjskem tako trdovratno zabiti ljudi, kakor žalihože ravno v neposredni okolici doljenjske metropole. Bog ne daj po zdravniku poslati, ampak prvo je po „gaspu“. Da le „gaspu“ pridejo „grevide“, pa je vse dobro. In tako so tudi v našem slučaju poslali takoj seveda po „gaspu“ in ti so baje vse 4 bolnike na en dan „prevideli“. Ko bi bil le en slučaj, bi se še duhovniku ne smelo zameriti, ako opusti zadevo nadalje prijaviti, dasiravno bi od njega lahko zahtevali, da, če tudi je v zdravniški vedi laiki, bi moral vendar vzpričo takih nenavadnih pojavov vsaj bolzen kot nevarno pripoznati. A tukaj je imel na dan svojega obiska kar osem sumljivih slučajev, med temi štiri v zadnjih trepetajih pred smrtjo, in kaj je ukrenil? Ničesar! O pač! „Za maše dajte, oh le za maše“ je vokal in vokal, no in seveda to „dobro“ naše katoliško ljudstvo“ je bilo res tako „dobro“ neumno“ in česar niso imeli za zdravniška, imeli so za maše: denar! Ti ljubi denar za maše! Take plačane maše odzave nas vsega hudega in tako so tudi 4 žrtve omenjenih vasi bile rešene — vseh nadaljnjih maš. In v neki gostilni v Kandiji se je celo govorilo, da so bile te maše en „zeksar“ dražje kakor običajne, čemur pa se ne smete čuditi, če pomislite, da je bila tudi ta bolezen za en „zeksar“ hujša kakor navadne bolezni. Pa naj bi si bil že pustil plačati te „extra“ maše, in ako je bil sam prekomoden, dolžnost bi bila pač, opozoriti po svojem mežnarju, mrliškem ogledniku, pristojno oblast na pretefo nevarnost. Da, „qualis rex talis grex“. Česar gospod ni storil tega tudi njegov hlapec ni, dasiravno v to zakon veže. Pri trije mrliči so ležali kakor običajno doma v neprezračenih, vedno zaprtih beznicah, ljudje so jih obiskovali iz vseh bližnjih in daljnih vasi. Kajpada so tudi „čuli“ pri njih kakor je to že na Dolenjskem navada in zraven seveda uganjali svoje burke — o to pobožno dobro krščansko ljudstvo, saj ga poznate! V higijenišnem oziru se seveda ničesar ni storilo in Bog zna, kakih posledic je še v dohlednem času vse te krščanske brezargije pričakovati. Toda kakor rečeno, za danes se omejujemo tozadevno le s predstoječimi vršicami in se ne spuščamo globlje v ta vnebovpijoči slučaj. Mogoče, da vzbudimo s temi vrsticami spretno pero, da nastopi kdo drugi mesto sodnika v celi ti zadevi. Saj za danes nikogar ne obsojamo in vse očitaje, je očitaje javnosti, ki se zgraža nad takim početjem, naj si bo že zakriviljeno od te ali one strani. Gotovo je in pribito stoji še danes vsaj toliko, da je ta slučaj že iz humanega stališča nazivati velik škandal, ki pač jasno vpije, da se merodajni krogi vendar že enkrat resno spravijo na ogromno delo popolnega preobrata tužnih, žalostnih razmer na Dolenjskem. Treba pa preobrniti in reformirati od zgoraj navzdol vsepoprek, pred-

Dalje v prilogi.

vsem pa razbiti verige suženjstva, v katerih tišči naše dobro krščansko ljudstvo otklenjeno po svojih krvo-
lečnih pijavkah.

— Zadeva lekarnarja Mardetschlägerja. Prejeli smo na slednje pismo: Cenjeni gospod urednik! V št. 96. Vašega cenjenega lista bral sem popravek, katerega je poslal gosp. dr. Furlan kot zastopnik lekarnarja gosp. Mardetschlägerja glede oddaje obvezil deželni bolnišnični lekarni. Oprekati moram trditvi, da nisem vedel, jeli so bili preiskovani gazi od g. Mardetschlägerja ali od kakšne druge tvrdke. Naprosto, rekel sem, da so njegovi, kar bi znal najbolje potrditi bolnišnični lekarnar, ki pa baje ni bil zaslišan. Tudi trditvi, da je bila preiskava le površna in da nisem vedel, kako je mogel sekundarij dr. Stojko napraviti račun, morem oporekati, ker sem v tej stvari obširno na podlagi komisijskega oglada poročal deželnemu odboru. Pri obravnavi pa glede te stvari nisem bil vprašan, torej tudi nisem mogel izpovedati. Z odličnim spoštovanjem dr. vitez Bleiweis Trsteniški.

— Praznovanje prvega maja. Kakor vedno po vseh evropskih in ameriških mestih, tako so tudi v Ljubljani socialni demokrati praznovali na večerjinski dan. Po devet uri dopoldne zbralo se je v kazinskem steklenem salonu kakih 120 ljudi, katerim je razlagal E. Kristan pomen praznovanja prvega maja. Z majem šele, tako je približno rekel govornik, vstane priroda. To vstajenje ima pa tudi za človeštvo zlasti za delavstvo velik pomen. Različni božji namestniki nam pridigujejo o vstajenju po smrti, o nebesih nad obiski, toda to vstajenje je v nasprotju z naravnimi zakoni. Jezus Nazareneec tudi ni mislil na tako vstajenje, on je le zaviljal svoje nauke v orientalsko fantazijo, govoril je simbolično, ker je vedel, da se boče tako hitreje razširjal njegov nauk. Velikemu ljubitelju se je šlo samo za to, da pada človeštvo, ki je tičalo v duševni in telesni sužnosti, resnično srečo, hotel je pokazati pota do prave sreče na tem svetu in za te svoje nauke je storil smrt. Tudi danes tišči delavstvo v telesni, še bolj pa v duševni sužnosti. Farizeji nam pravijo: Pogledite te delavce, kako so zabiti, surovi, neotesani. Ne pomislijo pa ti farizeji, da so sami vzrok, da je delavec zabiti, surov, in da so sami ustvarili takega delavca, dobro vedo, da le zabiti delavec ostane poslušno orodje v rokah svojih izkoriščevalcev. Milijone so delavci pristupili svojim delodajalcem, ki sedaj sede na teh svojih milijonih, v telesni in duševni sužnosti naha-
jujoče se delavstvo imajo samo za zaničevanje. Ke je še kak Strossmeyer, kje še kak Carnegie, ki bi toliko žrtvoval za človeštvo, ki bi tako pametno postopal s svojim premoženjem? O pač, imamo ga! To je naš Anton Bonaventura, ki je zazi-
dal ogromno denarja v svoje zavode. Toda to Bonaventuri ne bode pri-
neslo slave, kajti denar, s katerim so se sezidali škofski zavodi, je iz ljudstva izsesan denar. Govornik je mnenja da pride čas, ko bode za-
dostoval 4 ali 5 urni delavnik, kadar bodo gospodarske razmere popolnoma urejene. Popoldne se je vrnil pri „Novem svetu“ koncert s prosto za-
bavo. Tudi tukaj je nastopil g. E. Kristan. Delavski praznik potekel je mirno in brez posebnega razburjenja.

— Družba slovenskih igralcev v Oseku. V sredo in četrtek je družba slovenskih igralcev gostovala v Oseku. Listi „Narodna Obrana“, „Slavonische Presse“ in „Die Drau“, ki izhajajo v Oseku, se vsi jako laskavo izražajo o slovenskih igralcih. Pred vsem hvalijo g. Danila, gospo Danilovo, gđeno Kočvarjevo in gosp. Betetta. Naši slovenski gostje, piše „Die Drau“, so skozinsko umetniki prve vrste, ki se lahko brez strahu ko-
sajo s svojimi nemškimi, hrvatskimi, in ruskimi kolegi. G. Danilo je boni-
vant ekselentnega učinka, gospa Dani-
lova ljubimka polna espita, oguja in gracioznosti. V veselje omenjanki „Kdor se poslednji smeje“ podala je umetnica mal kabinetni komad igralske sposob-
nosti, da jo je občinstvo splošno obču-
dovalo. Subreta gđena Vida Kočvar, pravi „Slavonische Presse“, je jako mlada dama in kaže nenavadno talent. „Miro“ v enodejanki „Poljub“ je igrala z gracioznim šikom in pela pesmi s tako blagodejnim in polnim glasom, da je morala na aplavz občinstva pesem „Udovica sam mlada, ljubiti bi znala“ ponoviti. O g. Danilu piše „Sl. P.“: Umetniški učinek tega izbornega igralca se sveti kot zvezda prve vrste in si dela povsod prosto pot, kar se mora posebno poudarjati. „Nar. Obr.“ pravi o njem: Njegova živa igra, popolna izvežbanost na odru osvaja. Veliko po-
hvalnosti imajo imenovani listi za g. Betetta. „Nar. Obr.“ piše: Njegov okrogli, močni, v globokosti in višini enako zveneči bas iznenadi celo veččega

pevca, a kako ne bi širše občinstvo, ki ni vajeno takemu lepemu glasu stop-
ljenemu v hrvatsko pesem a predava-
vanemu z mladeniškim žarom brate nam Slovenca. Gosp. Betetta ni samo z lepim globokim basom, nego tudi po načinu predavanja po eni strani od Boga obilno nadarjen, po drugi pa se je mnogo potrudil, da te božje darove v sebi izvrši. V istem smislu se izražata ostala dva časopisa.

— Subskripcija novih delnic „Živnostenske banke pro Čechy a Moravu“ v Pragi, katere se je končala dne 30. pr. m., je popolnoma uspešna. — Število v subskripcijo predloženih 25000 ko-
madov novih delnic v znesku kron 5,000.000 — je bilo izdatno prekora-
čeno.

— Deželna vinska klet. Vseled nabave novih vinskih vzorcev, bo prihajajo vinska pokušnja šele v soboto, dne 13. t. m. Narobe na večje množine vina se pa vsak dan spre-
jemajo.

— Poročil se je danes na Brezjah g. Ignacij Sitar, posestnik, trgovec in župan v Toplicah z gđ. Marijano Vogelinko iz Radovljice. Čestitamo!

— Nasilen Amerikanec. V Notranjo Gorico pri Ljubljani vrnil se je pred kratkim iz Amerike neki Jakob Velkavrh, ki je bil štiri leta od doma. Surov že preje je pokazal pred nekaj dnevi, da ga Amerika ni prav nič preuredila. Prišedši v Notr. Gorico je videl, da so zatvornice ob železniški progi zaprte. Takoj hiti k čuvaju in zmerjaje zahteva, naj mu odpre, če ne ga klotutne. Čuvaj ga je opomnil, da pride v najkrajšem času vlak, toda Velkavrh ga prične skoraj klotutati, na to pa potegne samokres, ga nastavi čuvaju na prsi z besedami: „Če ne odpreš takoj, pa sprožim“. K sreči je vlak že drdral mimo, da Amerikanec ni bilo treba čuvaja ustreliti. Pa tudi drugod po vasi se je vedel Velkavrh skrajno podivjano. Samokres je držal v roki in vpil možem in fantom: „Vidiš, ta je za te, s tem te bom ustrelil“. Med ljudstvom je velika razburjenost in bati se je, da Velkavrh res kdaj izvrši to, kar obljubljuje. Zato bi naj pristojna oblast poskrbela, da se takemu surovežu odvzame pravica nositi orožje.

— Nesreča ali samomor? Iz Borovnice, dne 1. maja se nam poroča: Danes ob 1. uri ponoči so se peljali vojaki 29. lovškega bataljona skozi Borovnico. Določni vlak se je izognil osebnemu vlaku in čakal na tujakšnjem 39 m visokem mostu. Danes dopoldne so našli pod mostom mrtvega vojaka-prostaka brez kakšnega orožja, o katerem se ne ve, jeli po-
nesrečil, kar je pa skoraj izključeno, ali sam skočil s te strašne višočine. Iz pisma, ki se je našlo pri njem in je skoraj gotovo od njegove ljube, je razvidno, da se zove Josip Suhudec in mora biti kak Slovak.

— V Šmartnem pri Litiji se je otvorila pretečeno nedeljo V. potujoča knjižnica „Prosvetec“. Društveni predsednik je v kratkih besedah občrtal zgodovino in sedanost ljudskih knjižnic, njih namen ter po-
ma za ljudsko izobrazbo in otvoril knjižnico v znamenju samopomoči. Poudarjal je, da je „Prosvetec“ dala knjižnico radi tega v Šmartno, da bi se iz nje dim preje možno razvila velika stalna javna knjižnica, bodisi privatna, bodisi občinska. Končno je pozval navzoče, naj ne le sami pridno čitajo, ampak, da naj baš oni delujejo pri vseh svojih nati, da se kujejo kolikor najbolj možno z uspe-
hom širijo med preprosto ljud-
stvo. Nato je večkrat nastopil me-
šani in moški zbor pevškega dru-
štva „Zvon“ iz Šmartne, ki ni iz-
zval v številnem občinstvu nič manj navdušenja, kot so ga kazali Ljub-
ljančanje lani, ko je „Zvon“ posetil „Glasbeno Matico“ v Ljubljani in priredil krasen koncert na Dreniko-
vem vrhu. Petju je sledila živahna zabava.

**— Društvo „Jednakoprav-
nost“ v Idriji** je minolo nedeljo ob 10. uri dopoldne priredilo v pro-
storih delavskega društva predavanje, kojega se je udeležilo do 100 poslu-
šalcev. Predaval je prof. Makso Pir-
nat o starem rudniškem gledališču, katero se letos pripravi za — shrambo gasilnega orodja. V enournem skoz in skoz zanimivem govoru je preda-
vatelj vestno občrtal postanek a. kr. rudniškega gledališča, njegov namen in zgodovino do današnjih dni, in žel koncem predavanja od poslušalcev iskreno pohvalo. Ker g. predavatelj objavi v kakem leposlovnem zbor-
niku svoje predavanje, ne popisavmo obširneje istega. Omenjamo samo, da se je prva slovenska igra v tem gla-
dališču priredila l. 1850. in sicer se je igralo „Tat v mlinu“, zadnja pa l. 1903, od idrijskega dramatičnega društva prirejena veseloigra „Pri be-
lem konjčku“. Posebno so se v zad-
njem času prav skrbno vpriparjale večje igre, kakor: „Zapravljivost“, „Na Osojah“, „Carovnica pri jezeru“, „Ro-

kovnjači“, „Deseti brate“, „Otok in Struga“ i. dr.

— Godbeno društvo v Idriji je v proslavo prvega majnika priredilo v nedeljo 30. pr. m. zvečer promenadni koncert, ki je prav iz-
borno uspel. Društvo je prednašalo več novih skladb in to same slovan-
ske, kar z zadovoljstvom konstatu-
jemo. Želimo, da bi društvo v polet-
nem času prirejalo več takih javnih koncertov, v ta namen pa naj bi ob-
čina naklonila društvu redno letno pod-
poro.

**— Nemška šola na Pra-
garskem.** Nemškutarski uradniki južne železnice na Pragarakem pod vodstvom poštarja Kasteliza so skle-
nili, da se mora za njihove otroke in podrejenih železniških delavcev ustanoviti nemška šola. Dokler pa zadeve ne reši deželni šolski svet, napravi se zasebna učilnica, v kateri se je ponudil poučevati polskavski učitelj Kakek za 1 K 60 h od ure, dočim je župnik Hebel obljubil, da bo poučeval po 8 ur v mesecu brez plačila. — Neumevna uslužnost! Se bolj neumevno pa je, da pobira pri-
spevke za novo pomembvalnico urad-
nik Jakob Potočnik, ki se je dose-
daj šolil med Slovence.

**— Mesto potovalnega po-
ljudskega učitelja** s slovenskim učnim jezikom je razpisano, in sicer za politični okraj Tolmin in občine trnov-
ske planote s sedežem v Tolminu. Po-
ljudelski potovalni učitelji dobivajo let-
nino 1800 K, stalni potni pavšal 1000 kron, stanarine 300 K in pavšal za nabavo književnih in strokovnih pomo-
kov 100 K. Ti prejemki se izplačujejo naprej v mesečnih obrokih. Po preteku vsakih štirih let popolnoma povoljnega službovanja se poviša gornja letnina in sicer za štiri štiriletpa po 250 K. Pro-
sileci za to mesto naj vložijo svoje prošnje do 31. maja 1905 pri c. kr. na-
mestništvu v Trstu.

— Društvo „Ljudski oder“ v Trstu priredi 5. maja ob 1/2 na 9 zvečer drugo poljudno znanstveno predavanje. Predava dr. Henrik Tuma o veri in delu.

— Vlom v pošto. Včeraj zjutraj so dostoj neznan tatovi vlo-
mili v Trstu v pošto filijalko v „Tergesteju“ tik borze. Odprli so železno ročno blagajno in navrtali ve-
liko železno blagajno. Odnesli so ka-
kih 100 K denarja in za kakih 30.000 kron poštinih znamk.

— „Vesna“ priredi svoj tretji redni občni zbor dne 6. maja t. l. pri Richterju (Danaj III Rennweg 3) ob 7 uri zvečer. Slovanski gostje dobro došli.

— Mednarodna panorama. Najkrasnejše pokrajine južne Ti-
rolske so razstavljene ta teden, kakor Riva, Valsugana, Trident itd. Gorske pokrajine s temnimi jezери med zelenim šilovjem, v ozadju pa veličastni gorski velikani z belimi kužmami, to so res slike, kakršne strastnemu planinarju sicer pričarajo le bujne sanje. — Prihodnji teden se razstavi potovanje po lepi Sa-
vojski in partija na Mont-
blanc.

— Prvi maj je obhajal premogarski hlapec Ivan Počivavšek v zaporu. Pripeljal je včeraj, sedeč na vozu, po Mestnem trgu do Pod Trande voz premoga. Baš na progi električne železnice je pa na vozu zaspa. Promet je bil toliko časa ustavljen, da je prišla policija in je dejala konja v hlev, Počivavška pa v zapor.

— Kravo je povozil včeraj dopoldne Kundičev hlapec Fran Lavrin na Sv. Petra cesti pred Jeranovo prodajalnico. Cecilija Pirčeva, posest-
nikova žena iz Žal, jo je gnala iz semnja po Sv. Petra cesti, nasproti ji pa pridrvi Lavrin ter zadene z vo-
zom kravo tako hudo, da jo je podrli na tla in jo močno poškodoval na križu in po nogah.

— Tatvina. Včeraj se je spla-
zil skozi okno v stanovanje Alojzija Koprsla v Krakovskih ulicah šte. 5 neznan tat ter ukradel 7 kron vreden prstan.

— V Ameriko jo je hotel po-
pihati nedeletni Alojzij Knavs iz kr-
škega okraja. Na kolodvoru službo-
joči policijski nadstrážnik Jakob Kr-
žan je pa odločil, da bode moral Knavs nositi preje še vojaško suknjo in ga valad tega aretoval.

— Nesreča. Včeraj je udaril na semnju konj posestnika Ivana Me-
ralo v deano nogo in ga težko telesno poškodoval.

— Ogenj je nastal včeraj po-
poldne v tivolskem gozdu Gorelo je na parceli gg. Kneza in Perleasa. Ogenj so pogasili orožniki, mimoidoči šetalo in ljubljanska požarna bramba. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

— Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 159 Slovencev in 128 Hrva-
tov. 25 Hrvatov je šlo v Heb, 30 v Schabs, 20 v Prago, 34 v Podbrdo, 18 v Gaspovo, 40 pa v Hrušico. 18 Slovencev je šlo v Beljak, 10 pa v Knittelfeld. 20 laških zidarjev je

šlo v Beljak, 30 pa v Ribnico. 21 Macedoncev je šlo iz Hrušice domov.

— Izgubljene in najdene reči. Ga. Helena Schöppeljeva je izgubila rjavo usnjato denarnico z 8 K. — Branjevka Marija Suhadobnikova je izgubila denarnico, v kateri je imela 30 K denarja. — Na južnem kolodvoru pa je bil izgubljen, oziroma najden zavitek obleke, dva de-
žnika in korzet.

— Semenji. Dne 1. t. m. je bilo na letni semenji prignanih 871 konj in volov, 275 krav in telet, skupaj 1146 glav. Kupčija je bila pri goveji živini srednja, pri konjih prav dobra, ker so prišli po slednje Korošci in Lahi.

— Hrvatske novice. — Telefon med Zagrebom in Opatijo že posluje. — Za načel-
nika sarajevskega občinskega zastopa je potrdila vlada Esada Efendija Kulovića. — Narodni dobrotnik. — Nikola vitez Miha-
nović, zelo bogati podjetnik v južni Ameriki, rodom Dubrovničan, gradi pri Dubrovniku veliko poslopje za mestne reवेže. — Za glasilo dal-
matinskih naprednjakov je proglašena „Crvena Hrvatska“. — Rop pri belem dnevu v Za-
grebu je bil res le figiran. Dočim so imeli slugo Totha v zaporu, našli so v njegovi kleti ves denar, o ka-
terem je trdil, da mu je bil oropan.

— Najnovejše novice. — Čin blazne. V Londonu je stre-
ljala neka dama na svojega pravnega zastopnika in njegovega sina ter oba ranila. Nato je izpila steklenico strupa, a so jo zdravniki rešili. Da je izvršila atentat v bla-
znosti, dokazuje to, da je zahtevala, ko so jo prijeli, naj ji puste napada-
dana gospoda pred smrtjo poljubiti. — Hud vihar je razsajal pre-
tečeno nedeljo v Tekaszu (Amerika). Več starih hiš je viber porušil ter je bilo pri tem ubitih 25 Mehikancev. Vseh človeških žrtev pa je baje nad 100.

— Vseled bede je v Hitzingu pri Dunaju neka perica umorila svoja dva otoka ter se hotela nato tudi usmrtiti. Našli so težko ranjeno. — Načelnik srbskega drž. tiskovnega urada je postal do-
sedanji podkonzul v Budapešti Ivanić.

— „Privatni“ kozaki. Rusko vojno ministrtvo je dovolilo milio-
narju Ivanu Terešenkju v Kijevu, ki je znan pod imenom „ruski sladkorni kralj“, da si ustanovi in zdržuje 150 mož broječo kosaško gardo v obrambo kmečkih izgrediv. Kozaki bodo ravno tako opravljeni in oboroženi kakor v carski službi.

**— Boj med leopardi in slo-
nom na ladji.** Trije leopardi so usmrtili slona na nemškem parniku „Neidenfels“, ki je vozil iz daljnega vzhoda proti New-Yorku. Ko je bila ladja v indijskem oceanu, se je pri nekem viharju udrla stena, ki je lo-
čila leoparda in slona. Slon in njegov mladič sta ravno jedla karoto (rumeno repo), ki je provzročila pozornost le-
opardov; eden izmed njih se je ste-
gnil po karoti. Pri tem ga je slon udaril s svojim rilcem in ga vrgel več črevljev nazaj. Z groznim rjeve-
njem je skočil leopard kvišku na slona, oba druga sta mu pomagala pri boju. Prihiteli čuvaji so s kiji po-
gnali dva leoparda nazaj, tretjemu so pa morali glavo razbiti, predno je spustil slona. Leopard je poginil ta-
koj, slon pa dez tri dni. Mali slonček, ki je bil seveda ves prestrašen, ker mu je stari poginil, je prišel na drug parnik, ko so dospeli v New York.

**— Interesantna odškodni-
ška pravda** se vrši te dni pri so-
dišču v Parizu. Tožnik je znani pevec Maurice Renand, toženec pa ravno tako znani gledališki podjetnik Mau-
rice Grau. Tožnik zahteva povrnitev 100.000 frankov škode. Renand je bil za 50 predstav angažiran v sezoni 1903/04 od Graua, ki je vodil takrat gledališče Metropolitan Opera House. Grau si je pridržal pravico, da sme pogodbo razdrti brez kakšne povrnitve škode, če razruši pogodbo s gori omenjenim gledališčem. Sporazumno sta se dogovorila, da mora Grau Rei-
nanda v tem slučaju najdalje do 15. februarja 1903 obvestiti. Decembra 1902 je Graua povozil avtomobil, da ni mogel nič več opravljal svojega doseganega posla. Pogodbo z gleda-
liščem je razrušil, Reinandu je pa šele 21. januarja 1903 poslal brzo-
javko: Pogodba Metropolitan ni po-
novljena. Vsa angažiranja razdrta. Srčno obžalujem. Stari prijatelj Grau. Reinand pa ni na staro prijateljstvo nič dal, ampak tožil Graua za od-
škodnino.

— Potres v Indiji. Zadnji po-
tres v Indiji je zahteval tako ogromne žrtve, da spreleti človeka groza, ko čita velika števila ponesrečencev in bere o strašnih podrtijah, ki so zlasti v mestih zadobile pravi pomen be-
sede. Vzrok, da se je toliko ljudi ponesrečilo, išče neki angleški časo-

pis v tem, da se ljudje kaj malo me-
nijo za potres. Podzemeljsko bučanje in bobnenje ter stresanje zemlje se godi tako pogosto, da so ljudje na to že popolnoma navajeni in da ne store drugega, kot da gredo na pro-
sto, dokler ni miru. To njihovo rav-
nanje pospešuje tudi okolnost, da potresi mnogokrat ne narede nobene škode.

Književnost.

— „Slovenski Sokol“ ima v št. 4 naslednjo vsebino: 1. Josip Juraj Strossmayer. 2. Sokolski telo-
vadni sestav. 3. Vestnik slovenskega Sokolstva. 4. Raznoterosti. 5. Književ-
nost. 6. Bratskemu Sokolstvu sloven-
skemu.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

»Kmetijsko društvo« na Do-
lenji Dobravi.

(Konec.)

Sodišče je vzelo posamezno točko obtožničnih razlogov v natančen pretes. Niti obtoženec niti priče niso znale niti ene točke razjasniti. Celu obravnavanje v soboto dopoldne je nudilo priložnost, spoznati, kako ma-
lomarno in — skoraj bi rekli — otročje se je ravvalo pri društvu z denarjem ves čas. Nihče ni vedel, koliko je pre-
jel od drugega, drugi pa zopet ne, ko-
liko je prvemu izročil. Nekaj časa so imeli posebne knjižice za maslo, za čipke, za jajca. Te knjižice so se po-
izgubile. Pozneje so pa uvedli le eno knjižico, a s prepisavanjem prejemkov in izdatkov so imeli tako nesrečo, da je n. pr. trgovec Košir v Škofji Loki prejel 700 K več, nego je bilo v knji-
gah zapisanega. Za komija Jerašo je bil zabeležen zaslužek za tri mesece z 264 K, akoravno je imel le 44 K mesečne plače. In neka brzojavka na Hrvaško je stala na blagajniških za-
pisih 103 K 44 v. Zapisovalci so me-
šali krajcarje in krone ter vi-
narje z goldinarji! Potemtakem se ni čuditi, da si nihče ni razumel na zapiske in da so sodniki pomilovaje uboge ljudi sklepali roke.

G. državni pravdnik je v svojem govoru naglašal, da je bil pri zadru-
gi tako strašen nered, da niti strokovnjaki niso mogli najti zanesljivega zaključka, ki bi mogel podati podatke za današnje razpravo. Obtoženec vseeno ni čisto ne-
dolžen, akoravno mu v nekaterih slu-
čajih ni mogoče ničesar dokazati. Ce-
prav Žust ni imel blagajne v rokah, je vendar lahko prišel do denarja. Ker se je dokazalo, da je kake zneske po dvakrat ali več vpisal, kot je bil izdatek, ne kaže to le na samo malomarnost, ampak tudi na krivdo. Zlasti 2kratno vpisanje nas potrjuje v tem. Z zadružnim denarjem ni ravnal pravično: ček je prenaradil, da je napisal večjo svoto od prvotne, prenaradil je v blagajniški knjigi svote, ki so bile sprva pravilne. Ako si ni prisvojil ravno 3594 K, gotovo je več nego 100 K izgnilo v njegovem žepu.

Zagovornik dr. Konrad Vodušek je dejal, da se nihče ne sme čuditi, ako se državno pravdnštvo v zadnjem času zelo zanima za konsumna društva v deželi. V tem oziru mu moramo biti celo hvaležni, ker se boče na ta način najhitreje napravil red v tem zlogla-
snem „narodnem gospodarstvu“. V ko-
liko bi se imela druga oblastva pečati s to mizerijo, je zelo zanimivo vpra-
šanje, ki se ga nočem danes dotakniti. Poudariti hočem rajši, da hodijo in ro-
majo vsi konzumi, eden za drugim, isto pot, ki vodi v smrt ali — konkurz. In tako je kontakt z državnim pravdni-
štvom dosežen. Danes sicer nimamo opraviti z konsumnim konkurzom, ven-
dar pa s „Kmetijskim društvom“, ki leži že na smrtni postelji in ki bode vsak čas izdihnil svojo dušo. In pred nami stoji Janez Žust, ki je obtožen za morilca tega kmetijskega podjetja, češ da je z defraudacijo uničil njegov prospek in njegovo eksistenco. Tako trdi obtožnica, ki se je žalibog oprla, — da ne rečem usleda — na ovadbe, bilance in račune znanega Dragotina Seliskarja. Danes je končana druga razprava, ali svoj zagovorniški posel izvršil sem jaz takorekoč že pri prvi razpravi, v tistem hipu namreč, ko je sodni dvor sklenil, odloviti ovaditelja in zajedno kot izvedenca poklicanega Seliskarja, ko je zavrzel njegove bi-
lance in račune in stvar izročil v ob-
jektivne, zanesljive roke. In res smo včeraj čuli od izvedencev, da se iz knjig, kolikor in kar jih ima „Kmetijsko društvo“, sploh ne da sestaviti kaka bilanca in tudi ne napraviti kak sklepni račun, ker je knjigovodstvo skrajno po-
manjkljivo in preneredno. Tako se tedaj sploh ne ve, pri čem da je ta konzum in se še manj ravno obtoženec mora očistiti defraudacija v obče. Pozabi-
ti pa ne smemo, da je „Gospodarska zveza“ vkljub temu vsako leto napra-
vljala bilance. Kaj in kako, tega sveda ne vemo. To pa sta izvedenca natančno naznanila, da se nahaja v blagajniški knjigi številka, ki jo je pozneje napisal

revizor in ki je izmišljena, ker nima nikake podlage. In iz tega razvidimo, da so ti blaženi revizorji množili v društvu le nered, namesto da bi skrbeli za red in pravilnost. Kako se tedaj more obtoženci očitati, da je zase popravił toliko svoto? Kje imate za to trditve kako podlage? Ravnotako pa manjka tudi glede posameznih v obtožnici navedenih točk in baje od Žusta defraudiranih zneskov vsaka kontrola, ker priča Martin Peterneč, — ki je ves čas Žustovega poslovanja v društvu nosil ključ od blagajne in ki je izročal Žustu posamezne denarne zneske, — sam ne ve, koliko je izdal Žusta in tudi ne ve, če je vse zapisal, kar je izdal in ko likor je sprejel. Vsi tedaj tega nepopolnega in obnega nereda, ki je vladal in še vlada v tej „Kmetijski družbo na Dolenji Dobravi“ imenovani brozi, se tedaj ne more prijeti posameznika za vrat in ga kot grešnika posaditi na zatožno klopo. Grešili so drugi faktorji in Žust sam je žrtev tiste organizacije, ki je dandanes že na bobnu v veliko škodo našega „udarjenega“ ljudstva. In da si je pri tem žalostnem podjetju ohranil čiste roke, pokazala nam je kazenska razprava, pri kateri so bili sojeni drugi nego — Janez Žust. Ta kazenski slučaj pa nas tudi uči, da je treba s „strahovito“ previdnostjo vzeti ovadbe teh revizorjev v roke in pretres. Upam namreč, da je bil Janez Žust zadnji, ki je vsled take ovadbe meni in tebi nič padel v sramoto, da so ga vzeli žandarji in ga po celi Poljanski dolini v pravo zmagoslavje Dragotina Seliškara gnali v preiskovalni zapor, kjer je trpel mesec dni. In to je tisti Janez Žust, za katerega z največjim upanjem predlagam, da se oprosti od vsake obtožbe glede „konzumarske defraudacije“.

Sodniki so po kratkem posveto vanju izrekli, da se Janez Žust popol noma oprosti izneverjenja.

Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.

Mestni magistrat Ljubljane si ni delal Frana Mrzlikarju, posestniku na Karolinski zemlji, dovo lila do uporabe njegove nove hiše, ker je bilo treba še nekaj popraviti. Mrzlikar se pa za to ni zmenil ter je oddal svojo novo hišo s hlevom vred najemniku. Mrzlikar pravi, da so mu „žunirji“ dovolili, da sme dati svojo hišo v najem. Obsojen je bil na 24 ur zapora.

Anton Cvajnar, gostilničarjev sin v Žlebi, je Antona Čarmana, bajtarja v Stežicah s polenom tako po glavi udaril, da je tri ure ležal nezavesten. Ker je poškodba težka, se je Cvajnar izročil deželni sodnji.

Karol Vesel iz Ribnice, ki služi sedaj kot „model“ na tukajšnji strokovni šoli, se je hotel 30. marca znositi nad stražnikom Rakom. V Dolenjavi žganjarni se je napil korajže ter je še rekel tamkajšnjima uslužbenkama: »Zdajle grem pa nad policaja; bosta videle, kako ga bom zluftal!« Vesel je res stopil pred stražnika ter začel prodajati svoje sitnosti. Ko mu je stražnik obrnil hrbet, mu je Vesel zaklical: »Suft!« »Od mene ven si en suft!« Obsojen je bil na tri dni zapora z dvema postoma.

Baron Lazzarini iz Smed nika je ovalil svojega gozdarja Janeza Severja in zidarskega delavca Karla Vilarja iz Smartna, da sta jedla njegove zajce. Ker se to ni moglo dokazati, sta bila oba obtožena opro ščena.

»Povsod ste štemplanil!« je baje rekel Ivan Feigl, gostilničar na Tržaški cesti, hišnemu posestniku Vinku Vojeviču. »V Gradcu Vas pozna jo in na magistratu Vas poznajo!« Obravnava se je preložila, ker se ima zaslišati več pri, med njimi tudi magistratni svetnik g. Sešek, ki je Feiglu baje rekel, da ne bo dolgo pri Vojeviču, ker se ta z vsakim go stilničarjem prepira.

Telefonska in brzojavna poročila.

Krvav prvi majnik.

Varšava 2. maja. Včeraj je prišlo na različnih krajih do boja med delavci in med voja štvom. Pri teh bojih je bilo ubitih 171 delavcev, jako mnogo pa ranjenih.

Krakov 2. maja. Krvavi dogodki v Varšavi so tu vzbudili silno ogorčenje. Državni organi so vse priskrbeli, da onemogočijo protiruske demonstracije.

Varšava 2. maja. Uradoma se razglša: Na Witkowskega trgu je bilo včeraj popoldne zbra nih kakih 5000 prvi majnik praznujočih delavcev. Delavci so na padli vojaštvu. Vsled tega je vo jaštvo streljalo. Sanitetni vojniki

so odnesli 31 ustreljenih in 15 ranjenih delavcev, poli cija pa je odnesla 60 ustreljenih in več ranjenih de lavcev. Tudi v Jeruzalem ski ulici so delavci napadli s kamni vojaštvo in streljali iz revolverjev na vojake. Vojaki so na to ustrelili in ubili 25 delavcev, 25 jih pa ranili.

Varšava 2. maja. Pred dunaj skim kolodvorom je bila sinoči vržena dinamična bomba na kozaško patroljo. Trije kozaki in en redar so bili ubiti, dve dami pa ranjeni. Vojaštvo je potem streljalo na množico, ki je strahoma bežala na vse strani. Mnogo ljudi je bilo ubitih in ranjenih.

London 2. maja. Iz Varšave se poroča, da opravičujejo ruska oblastva včerajšnje strašno krvo litje z — zmoto, češ, da je bilo pomotoma dano povelje, stre ljati v salvah na delavce.

London 2. maja. Iz Varšave se poroča: Povod krvavi včerajšnji tragediji je bil neznan. Neki di jak je na Witkowskega trgu čital delavcem iz nekega lista poročila z bojišča. Prihitel je policaj in je hotel dijaka aretirati, češ, da je čital revolucionaren oklic. Dijak se je uprl in je ustrelil redarja v nogo. Potem je redar začel streljati. Pri hiteli so vojniki in ustrelili.

Petrograd 2. maja. V ulici „Izmajlovski polk“ je eksplodi rala granata.

Dunaj 2. maja. Železniški minister Wittek je danes odstopil. „Wiener Zeitung“ pri javlja danes v ti zadevi dve lastno ročni pismi. Prvo je naslovljeno na barona Gautscha in določa, da prevzame provizorično vodstvo že lezniškega ministrstva sekcijski šef Wrba. Drugo je naslovljeno na Witteka. Cesar izreka Witteku za hvalo in priznanje za njegovo de lovanje. Wittek je stalno upo kojen.

Dunaj 2. maja. Wittek se je danes poslovil od uradnikov železniškega ministrstva in je Wrba že prevzel vodstvo tega ministrstva. Wrba je rojen leta 1844. v Benetkah.

Dunaj 2. maja. Že danes je tu precej poslancev. Iz teh krogov se čuje, da bo jutri podanih več interpelacij in predlogov za stran znanega procesa „Zeit“ v zadevi Körberja in Gutmanna glede pro daje članstva gospodske zbornice.

Dunaj 2. maja. O konferenci Goluchowskega s Tittomjem v Be netkah se poroča, da se je šlo za določitev internacionalne finančne kontrole v Macedoniji in za po daljšanje mandatov evropskih ko misarjev.

Dunaj 2. maja. Uradno se razglša, da je grška vojna uprava pri tovarni za puške v Steyru naročila 150.000 pušk, pri tovarni za patrone v Hirtenbergu pa 75 milijonov patron.

Dunaj 2. maja. Listi poročajo, da je grofica Montignoso v taki denarni stiski, da je morala zastaviti svoje dra gocenosti.

Dunaj 2. maja. Naučno mini strstvo je slikarju Klimtu po vrnilo slike, ki jih je bil na pravil za vseučilišče.

Dunaj 2. maja. „Montagsrevue“ poroča, da je prišel neki artiljerijski stotnik iz provincije, kjer je učitelj na neki kadetni šoli, na Dunaj, da se polasti svo jega sina. Deček živi pri svoji materi, od katere se hoče stotnik ločiti. Stotnik je vdrl v stanovanje in s pomočjo sluga odpeljal dečka.

Na cesti se mu je ustavila velika množica. Dasi je stotnik s sabljo mahal okrog sebe, so mu ljudje vender vzeli otroka. Stotnika so peljali na policijo. Zgodilo se je to v notranjem mestu.

Dunaj 2. maja. Sodni dvor je v tajni seji sklenil priporočati morilko Franciško Klein v po miloščenje.

Gospodarstvo.

Promet z vinom v Krškem v primeri z drugimi vinorodnimi kraji na Kranjskem.

Odkar so vinogradniki krškega okraja večino svojih po trtni udi uni denih vinogradov zopet obnovili in s boljšimi vrstami zasadili, in odkar so prišle nove cepljene trte tudi dobro roditi, t. j. v zadnjih 10 letih, pohaja leto za letom vedno več kup cov te kraje in dosledno se oživlja tudi vinski promet. V povzdigo vinskega prometa v krškem okraju so razen deželne vinske kleti v Ljubljani, kjer je prišlo obširno spo znavaži pravi okus novih kranjskih vin, najbolj pripomogli že tretje leto marca in novembra v Krškem vršedi se javni vinski semnji. V dokaz tega naj služijo naslednji zanesljivi po datki:

Leta 1903 se je oddalo samo na železniški postaji v Krškem: Oktobra 421 ton, novembra (I. vinski semnji) 2576 ton, decembra 2559 ton; skupaj 5556 ton = 55.560 metrskih stotov. Leta 1904 se je oddalo: Januarja 1076 ton, februarja 745, marca (II. vin ski semnji) 1136, aprila 1230, maja 672, junija 433, julija 238, avgusta 295, septembra 201, oktobra 877, no vembra (III. vinski semnji) 2943 in decembra 2118 ton; skupaj torej 12764 ton = 127.640 metr. stotov. Leta 1905. se je oddalo: Januarja 900, februarja 1125 in marca (IV. vin ski semnji) 977 ton; skupaj 3002 ton = 30.020 metr. stotov.

Marca se je v primeri s februar jem zmanjšal izvoz le radi slabega vremena, ker v mnogih, od kolodvora oddaljenih krajih ni bilo mogoče ne polniti ne prepeljati na kolodvor. Promet se je povzdignil šele proti koncu marca, namreč po vinskem semnju, in je bil zlasti v prvi polovi ci aprila prav živahen.

Ako računamo, da znaša teža posode 20 do 25%, ali povprečno največ 23%, t. j. 23 kg za hektoliter prazne posode, se je oddalo samo na postaji Videm Krško leta 1904, na podlagi gori navedenih 127.640 metr. stotov, skupaj 98.379 hl, in v letošnjih prvih treh mesecih 23.120 hl. Smelo pa lahko trdimo, da se je pre teklo leto oddalo na tej postaji — ker prazna posoda ne zavzame vedno toliko procentov teže — okroglo 100.000 hl ali 10.000.000 litrov vina, katerega pretežna večina, in sicer 80%, je iz krškega okraja. Tu ho dijo v prvi vrsti v poštev občine Krško, Sv. Križ, Kostanjevica, Raka, Bučja, St. Jernej in Cerklje, dočim so vina iz ostalih, pod krški okraj spadajočih občin (Vel. Dolina, Stude nec, Boštanj, Mokronog, St. Janž, Tržišče, Skočjan, Šmarjeta) nalagajo na postajah Brežice, Sevnica ter de loma v Novem mestu in Trebnjem. V druge bližnje kraje se pa prevaža naravnost z vozom, zlasti kar ga Novomeščani nakupijo. Iz tega se lahko presodi, koliko vina da se sedaj na Kranjskem pridelava.

S posebnim zadovoljstvom mo ramo priznati, da se je tega vina razposlalo največ v Ljubljano in na Gorenjsko. Faktično se mora sedaj v Ljubljani količina dobra gostilna ponášati z okusnim, pristnim dolenj skim ovičkom, česar se je popred jako pogrešalo. To tudi tujei prizna vajo. Ta preobrat je gotovo v prvi vrsti dotičnim gostilničarjem v ko rist in čast. Pa tudi na Gorenjskem izpodriva dolenjski oviček vedno bolj razne tuje, v prvi vrsti tirolske me šanice.

Sedaj je pač največ od konsu mentov-gostov odvisno, ali se promet in kupija z domačim — kranjskim vinskim pridelkom še bolj povzdigne ali če poneha.

Žal, da ne morem glede vinske kupčije enako poročati tudi o Vipavski in Belokranjski. Tudi v teh, prejšnja leta slovečih krajih, se prideluje prav veliko in izborne vinske kapljice; toda glavni vzrok, da se v teh krajih vinski promet ne oživi, tako kakor ravno v krškem okraju, je v prvi vrsti skrajno neugodna železniška zveza, posebno pa z Belokranjino. Pa tudi državna cesta, ki vodi čez Gorjance v Metliko in Črnomelj, one mogočuje vsako težko vožnjo vsled nevarnih, jako strmih klancov.

Čuditi se je pa našim domačim vinskim trgovcem in drugim podjet nikom, da se v Ljubljani, kamor obračajo vsi kranjski vinogradniki svojo pozornost, nihče ne loti raz prodaje domačih vin v steklenicah, enako kakor sta prišla sedaj raz prodajati dva tuja trgovca samo dal matinska in hrvaška vina.

Posebno Vipavska, ki prideluje vendar taka fina vina, kakor n. pr. nemški in italijanski rizling, bur gundec, silvanec, rulanec, zelen, pinola i. dr., da se lahko kosajo z vsakim tujim vinom, bi morala priti v tem oziru kot prva v poštev. In vendar si v Ljubljani ne morejo pri boriti zaslužnih tal ne vipavska, ne belokranjska vina.

Če si že posameznik ne upa pri četi s takim podjetjem, naj se pa ustanovi konzorij, ki bi otvoril tako trgovino z vipavskim in dolenjskim vinom, drugače se bo v Ljubljani kmalu nastanil še kak Tirolec, Nižje avstriječ in naposled mogoče še Oger s svojimi pridelki ter tako izpodrinil domače blago.

Sedaj ni sicer ne na Vipavskem in ne na Dolenjskem posebno veli kih zalag starega, za steklenice spo sobnega vina, toda za prvi začetek še vedno v zadostni množini. Sedaj se noče nihče v to poklicanih fak torjev poprijeti tega obširnejšega in za povzdigo domače vinske kup čije jako važnega podjetja; ko bi se pa za tako podjetje odločila dežela sama ali kmetijska družba, tedaj pa bo nekje koj ogenj in stehi.

Fr. Gombač,

deželni potovalni učitelj.

Op. ured.: Prejeli smo ta spis že minoli petek, a ga vsled preobilice drugega gradiva nismo mogli priob čiti. Sicer pa povemo še enkrat, da ne reflektiramo na spise, ki se po šiljajo tudi »Slovenec«, da jih kratko malo ne maramo. To pot smo se dali še preprostiti, drugič pa gotovo ne več.

— Mestna hranilnica Ljubljanske. Meseca aprila 1905 je vložilo v Mestno hranilnico Ljubljan sko 868 strank 502.770 K 70 h, 837 strank pa dvignilo 461.862 K 04 h.

— Kmetijska posojilnica Ljubljanske okolice, reg. za druga z neomejenim poročtvom v Ljubljani. Bilanca z dnem 30. aprila 1905. Aktivna: Gotovina v blagajni 17.806 K 64 h, naložen denar 884.534 K 72 h, vrednostne listine 241.775 K, posojila 6.293.076 K 24 h, zadržni dom 209.454 K 30 h, nepremičnine 171.373 K 41 h, prehodni zneski 1952 K 18 h, inventar 4167 K 30 h. Pasiva: Deleži 25.218 K, rezervni za klad 102.878 K 15 h, pokojninski za klad 11.382 K 88 h, hranilne vloge 7.651.915 K 41 h.

— Okrajna hranilnica in posojilnica v Škofji Loki. V mesecu aprilu 1905 je 110 strank vložilo 36.820 K 36 h, 79 strank dvig nilo 16.895 K 67 h, 2 strankam se je izplačalo posojil 1600 K, stanje hranilnih vlog 614.006 K 81 h, stanje posojil 552.298 K 38 h, denarni promet 101.441 K 92 h.

— Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu aprilu 1905 je 250 strank vložilo 178.638 K 63 h, 210 strank dvignilo 88.563 K 75 h, 30 strankam se je izplačalo posojil 56.960 K, denarni promet 682.874 K 63 h.

Se dobi povsod!

Kalodont

671 neobhodno potrebna zobna Crème

vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave

VITA

Prirodna rudninska voda

Najčistši

natronski vrelec.

Po zdravniških priznanjih odlične zdravilne moči pri:

obolelostih menjavanja snovi, diabetes, preobili skalnični kislini, boleznih mehurja in ledvic, katarjih sopol, prebavil.

Glavna zaloga v Ljubljani pri Mihaelu Kastnerju. Dobi se tudi v lekarnah in drogerijah. 1377—1

VITA

Umrli so v Ljubljani:

Dne 28. aprila: Rainhold Süsteršič, po moznega uradnika sin 6½, mes. Poljanska cesta 38, Driska.

Dne 29. aprila: Jakob Mehle, trgovec, 27 let. Poljanska cesta 24. Jetika. — Stanko Bolta, delavec sin. 1 leto. Radeckega c. 2. Catarrhus bronhial. — Ivana Kosec, železniškega uslužbenca žena. 57 let. Kolodvorske ulice 11. Stenoris in test chron.

Dne 30. aprila: Kristina Pertinac, krojačeva hči. 9 mes. Zalokarjeve ulice 11. Bronchitis. — Leopolda Korban, črkostav čeva hči. 2 mes. Velike čolnarske ulice 10. Življenska slabost.

V deželni bolnici: Dne 24. aprila: Jakob Baraga, hlapec, 22 let, legar. — Ernestina Fleischman, sprevednikova vdova 82 let, kap.

Dne 26. aprila: Gregor Kunstel, gostač, 58 let. Jetika.

Dne 28. aprila: Jožefa Hönigman, po sestnikova žena, 38 let. Parametritis par peralis.

Dne 29. aprila: Neža Oman, dninarica, 60 let. Srčna hiba.

Dne 30. aprila: Katarina Hočvar, dni narica, 67 let. Emphysema chron. Hydrops versal.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 1. maja 1906.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4½% majeva renta	100:50	100:70
4½% srebrna renta	100:25	100:42
4½% avstr. krona renta	100:50	100:70
4½% zlata	119:50	119:70
4½% ogrska krona	97:85	98:05
4½% zlata	118:20	118:40
4½% posojilo dežele Kranjske	99:50	101:—
4½% posojilo mesta Spilet	100:50	101:50
4½% Zadar	100:—	100:—
4½% bos. herc. žel. pos. 1902	101:40	102:40
4½% češka dež. banka k. o.	100:15	100:75
4½% žel. žel. k. o.	100:15	100:45
4½% žel. žel. gal. d. hip. b.	101:30	102:10
4½% pešt. kom. k. o. z.	107:60	108:55
4½% pr.	100:50	101:50
4½% žel. žel. Innerst. hr.	100:50	101:10
4½% žel. hr.	100:50	101:10
4½% žel. ogr. hip. ban.	100:20	101:20
4½% žel. ogr. lokalnih že leznis d. dr.	100:—	101:—
4½% žel. žel. ind. banke	100:75	101:75
4½% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99:—	—
4½% prior. žel.	99:50	100:—
4½% juž. žel. kup. 1/4 1/2	318:25	320:25
4½% avst. pos. za žel. p. o.	101:15	102:15

Srečke.		
Srečke od 1. 1860 1/2	193:65	195:65
„ „ 1864	288:50	292:50
„ tizske	169:40	171:40
„ zem. kred. I. emisije	310:—	316:50
„ „ II.	308:—	316:50
„ ogr. hip. banke	280:—	285:20
„ srbske a fra. 100:—	109:—	114:50
„ turške	144:—	145:—
Srečlika srečke	27:40	29:40
Kreditne	485:—	495:—
Inomoške	78:—	82:50
Krakovski	89:—	95:—
Ljubljanske	86:—	92:—
Avst. rud. križa	57:50	59:50
Ogr.	37:50	39:80
Rudolfove	65:—	69:—
Saleburške	74:—	83:70
Dunajske kom.	538:50	548:50

Debitne.		
Južne železnice	89:75	90:75
Državne železnice	663:40	664:40
Avstr.-ogrski bančni delnice	1645:—	1655:—
Avstr. kreditne banke	663:75	664:75
Ogrske	774:—	775:—
Živnostenske	247:50	248:50
Premogopok v Mostu (Brux)	651:—	656:—
Alpinske montan	532:25	533:25
Praške žel. ind. dr.	2665:—	2675:—
Žima-Muranyi	554:50	555:50
Trbovjske prem. družbe	266:—	268:—
Avstr. orožne tovr. družbe	623:—	627:—
Češke sladkorne družbe	165:—	166:—

Valute.		
3. kr. cekin	11:28	11:32
20 franki	19:07	19:09
20 marke	23:44	23:52
Sovereigns	23:92	24:—
Marke	117:20	117:40
Laški bankovci	95:35	95:55
Rubliji	252:50	253:50
Dojariji	4:84	5:—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 29. aprila 1906.

Termin.		
Pšenica za maj	100 kg. K	17:82
Pšenica „ oktober	100 „	16:48
Rž „ oktober	100 „	13:08
Koruzna „ maj	100 „	14:90

Efektiv. Nespremenjeno.

Meteorološko poročilo.

Višina uad morjem 806-9, Srednji srečni tlak 756-0 mm.

Maj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Noba
1.	9. zv.	738.6	13.4	sl. jz.ahod	jasno
2.	7. zv.	737.9	14.0	sr. jz.ah.	del. jasno
3.	2. pup	737.3	22.0	p.m. jz.ah.	del. oblak.

Srednja včerajšnja temperatura: 14.9° normale: 12.1°. — Padavina 0.0 mm.

Potrtega srea javljamo vsem sorod nikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš nepozabni sin, oziroma brat, gospod

Anton Matajč

danes ob 12. uri popoldne, previden s sv. zakramenti, v 22. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Zemski ostanki dragega pokojnika prenese v sredo, 3. majnika ob pol 6. uri popoldne na župno pokopališče v Šmartnem pri Kranju in tam polože k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica se bude brala dne 10. majnika ob 9. uri dopoldne v župni cerkvi sv. Martina. 1414

Straziščice pri Kranju, dne 1. majnika 1906.

Ludvik in Eliza Matajč, starši. — Lev Matajč, brat. — Fani omož. Dolenc, sestra.

Meblovana mesečna soba

se takoj odda. — Natančneje pri Fr. Igliču, Mestni trg št. 11. 1426

1^a jedilno mast
posilja po 75 v. klgr. v vsaki množini firma
LAD. URBAN & spol., Praga—Žižkov.

Kuhinjska kredenca
in kuhinjska jedilna omara sta
ceno naprodaj na 1417—1
Marije Terezije cesti št. 16, I. nadstr.

Večje solnčno stanovanje
ležeče na **Cojzovi cesti**, ki bi se
tudi lahko razdelilo, se odda takoj
ali za avgustov termin. 1421—1
Izve se v Križevniških ulicah 6.

Globus
Gasilni ekstrakt

Stanovanje
s krasnim razgledom, s 4 sobami, ve-
randa in pritliklinami, se odda za av-
gustov termin na **Gruberjevem**
nabrežju št. 6, I. nadstropje.
Več se izve istotam. 1428—1

Kontoristinja
izvežbana v vseh tozadnih poslih,
zmožna slovenščine in nemščine, se
sprejme takoj. 1418—1
Naslov pove upr. „Slov. Naroda“.

V nekdanjem Katoliškem domu
na Turjaškem trgu se odda

stanovanje
s tremi sobami v tretjem nadstropju s
I. majem ali s 1. avgustom v najem.
Vpraša se v pisarni **F. Supančič**,
Rimska cesta 20. 1404—2

Mednarodna panorama.
Ljubljana, Pogačarjev trg. 1425
Razstavljeno samo do sobote, 6. maja
Zanimivo potovanje po slikoviti
JUŽNI TIROLSKI
Trident, Loppio, Riva, Valsugana,
S. Martino di Castrozza.

Dvonedstropna hiša
v dobrem stanu, tik št. Jakobske ce-
rve, v kateri se nahaja tudi prodajalna,
se prostovoljno proda. 1392-2
Natančnejši pogoji se izvedo pis-
meno ali ustmeno v prodalni v **Fio-**
nijanskih ulicah št. 14.

Ustanovljeno leta 1842.
ČRKOSLIKARJA, SLIKARJA
NAPIŠOV IN OKROV 1397
BRATA EBERL
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.
Igriške ulice št. 6.
Telefon št. 154.

V novozgrajeni hiši št. 16
ob **Bleiwisovi cesti**
se odda za 1. avgust t. l. še nekaj

stanovanj
s tremi sobami, kopalno sobo ali pa
tudi brez nje. 1403—2
Vpraša naj se pri **Filip Supan-**
čiču, Rimska cesta št. 20.

Gospodarsko poslopje
in hiše
pripravne za trgovino in vsako obrt
ima naprodaj pod ugodnimi pogoji

A. Casagrande
trgovca in posestnika 1370—3
v **Ajdovščini (Primorsko).**

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombina-
cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica. Zlasti
je ugodno zavarovanje na doživetje
in smrt s zmanjšujoci se vplačili.

Vsak član ima po protoku petih let
pravico do dividende.

Stanovanje
obstoječe iz 3 sob in vseh pritliklin, se
odda takoj ali za avgust v novozgra-
jeni hiši z vrtnom. 1279—5
Pismena vprašanja pod „Stanovanje
250“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

Stanovanja!
V novi enonadstropni hiši na
Vrhovčevi cesti (škofsko po-
sestvo nasproti št. Petrske cerkvi),
se odda za avgustov termin več sta-
novanj po 4, 3, 2 in 1 sobo, z vsemi
pritliklinami in vporabo kopalne sobe
in pralnice. Hiša ima lepo solnčno lego.
Več se izve na stavbišču zvečer
od 5.—7. ure, sicer pa **Hilšerjeve**
ulice št. 5, I. na levo. 1345—3

Radij. Ljubljana, hotel „pri Maliču“
v dvorani. 1420—1

V petek, 5. maja ob 8. uri zvečer

Samo enkratno eksperimentalno predavanje

(v nemškem jeziku) fizika **A. Algardi iz Berlina** o čudovitem elementu
radiju. Presenetljivi eksperimenti z radijevim preparatom 25 miligramov.

Zaklopni sedež 2 K, v dvorani 1 K, učenci (stojišča) 60 h.

Odprto ob pol 8. uri. Začetek ob 8. uri. Konec proti 10. uri.

Naznanilo.

Vijudno naznanjam, da sem s 1. majem t. l.
otvoril v **Kostanjevici (Dolenjsko)** svojo

odvetniško pisarno.

Pisarniški prostori so v vulgo **Marokovi**
hiši tukaj.

Kostanjevica, dne 2. maja 1905.

Dr. Franc Provc.

1416—1

Stavbeni les, apno in pesek
se proda v četrtek, dne 4. t. m.

iz konkurzne mase **Gregorja Stanonika** v Rožni dolini, in sicer na kuali
pri hiši šte. 145.

Stare smrečje dile, — smrečji okrogli les, — smrečji tramovi okoli
400 komadov, od 2 m do 10 m dolgih in od 3/4 do 6/8 in 8/10 širokih, — 10
hrastovih debel po 2 do 3 m dolgih, — novih smrečjih dil okoli 1700 komadov
po 1 colo debelih, — tri orehove dile po 2 m dolge, 4 cole debele, — stari les
za drva, — 12 starih zidarskih zabojev za malto, — 14 m³ finega peska; lestvice,
— 300 kolov za fižol, — 16 metrskihcentov mrve, — osem vozov gnoja, — uga-
šenega apna okoli 44 m³ in nekaj starega lesenega orodja.

Prodaja bo v četrtek, dne 4. maja popoldne ob 3. uri v
Rožni dolini pri hiši št. 145.

Kupnina se plača takoj. Kupljeno blago se po plačilu vzame in odstrani
najkasneje v 8 dneh. Za ohranitev še ne vzetega blaga se ne jamči. Inventarna
cena se prijavi pri dražbi. Inventar pa je na razpolago za vpogled vsak dan
pri podpisani.

Dr. F. Papež
upravnik konkurzne mase Stanonikove.

1427—1

Lepa birmaska darila!
Največjo in najbogatejšo za-
logo najnovejše in tudi sece-
sijske oblike ima in priporoča
slav. p. n. občinstvu
po najnižjih cenah in z garancijo
Fran Čuden
urar in trgovec 486 14
Prešernove ulice.
Filialka: **Mestni trg.**
Novi ceniki tudi po pošti brezplačno.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 29,217.694-46 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 78,324.623-17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko. narodno upravo. 5—51
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v Gospodskih ulicah šte. 12.

Stanovanje
v I. nadstropju s 3 sobami in pritlik-
linami se odda v **Gradaških ulicah**
št. 8 v **Krakovem.** 1419—1
Izve se pri gospodinjji v isti hiši
v I. nadstropju na levo.

Išče se krepka ženska oseba
ki se čuti sposobno temeljito pomagati
gospodinjji pri večjem gospodinjstvu in
ki je na dobrem glasu. — Glavni po-
goji so: Zadostno znanje gospodinjstva,
energični značaj ter pravilno uporab-
ljana strogo nasproti podložnim poslom.
Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 1394—2

Veliko presenečenje!
Nikdar v življenju več take
prilike!

500 komadov za gl. 180.

1 prekrasno pozlačena, 36 uridoda precizijska
ura z verižico, natančno idoda, za kar se 3
leta jamči, 1 moderna svilena kravata za go-
spode, 3 komadi ff. žepnih robcev, 1 eleg.
prstan za gospode s ponarejenim žlahtnim
kamnom, 1 dulec (ustnik) za smotke iz
jantarja, 1 elegantna damska broža, novost,
1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 us-
njat močnjček za denar, 1 žepni nožek
s pripravo, 1 par manšetnih gumbov, 3
naprsni gumbi, vsi iz double-zlata s pa-
tentiranim zaklepom, mičen album s 36
prekrasnimi slikami, 5 šaljevih predmetov,
ki vzbujajo pri mladih in starih veliko
veselost, 1 jako koristno navodilo za se-
stavljanje pisem, 20 predmetov, potrebnih
za dopisovanje, in še čez 400 raznih
predmetov, ki so v domačiji neobhodno po-
trebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama
tega denarja vredna, velja samo gl. 180.
Razpošilja proti poštnemu povzetju, ali če
1216 se denar naprej pošlje

Dunajska razpošiljalna tvrdka

Ch. Jungwirth, Krakov št. 105.

NB. Za neugajajoče se vrne denar.

HLODI
Nova parna žaga v Ljubljani kupuje, začeni od 15. maja t. l.,
hlode po sledeči ceni:

		I	II	III
Hrastove	hlode od 25 cm debeline naprej po K	30,	25,	20
Bukove	" " " " " " "	14,	13,	11
Jelkove	" " " " " " "	16,	15,	14
Smrekove	" " " " " " "	17,	16,	15
Borovčeve	" " " " " " "	16,	15,	14

dolgot od 2 metra naprej. Cene se razumejo za kubični meter franko kolodvor
Ljubljana.

Za daljša pojasnila blagovolite se obrniti na **Antona Deghenghi**
v Ljubljani. 767—9

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.
Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1905. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m. ponoči obojni
vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee,
Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m.
zjutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabell, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijane v are, Heb,
Francove v are, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m. dopoldne obojni vlak
v Trbiž, Pontabell, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Inomost, Bregene, Zeneva,
Pariz, Dunaj. — Ob 8. uri 58 m. popoldne obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste,
Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijane v are, Heb, Francove v are,
Karlove v are, Prago, (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob
10. uri ponoči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo direktni
voz I. in II. razreda). — **PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE.** Obojni vlaki. Ob 7.
uri 17 m. zjutraj v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m. pop. istotako.
— Ob 7. uri 8 m. zvečer v Novo mesto, Kočevje. — **PRIHOD V LJUBLJANO** juž. kol.
PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 28 m. zjutraj obojni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo
Inomost, direktni voz I. in II. razr.), Solnograd, Franzensfeste Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak,
Ob 7. uri 12 m. zjutraj obojni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m. dopoldne obojni vlak z Du-
naja čez Amstetten, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Karlove v are, Heb, Ma-
rijane v are, Plzen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Carib, Bregene,
Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabell. — Ob 4. uri
29 m. popoldne obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovec, Monakovega, Ino-
mosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m. zvečer obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka,
Celovec, Pontabla, čez Selzthal in Inomosta, in Solnograda čez Klein-Reifling, iz Steyra,
Lince, Budejevice, Plzna, Mar. varov, Heba, Francovih varov, Prage in Lipskega. — **PROGA IZ**
NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Obojni vlaki: Ob 8. uri 44 m. zjutraj iz Novega mesta in
Kočevja, ob 2. uri 32 m. popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 36 m.
zvečer istotako. — **ODHOD IZ LJUBLJANE** drž. kol. V **KAMNIK.** Mešani vlaki: Ob 7. uri
28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 7. uri 10 m. zvečer, — Ob 10. uri 45 m. ponoči
samo ob nedeljah in praznikih — **PRIHOD V LJUBLJANO** drž. kol. IZ **KAMNIKA.**
Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 10. uri 59 m. dopoldne, ob 6 uri 10 m. zvečer.
Ob 9. uri 55 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih — Čas prihoda in odhoda je označen po
srednjeevropskem času ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani. 1

V nedeljo, dne 14. maja t. l. bo
v Bjelovaru, želez. proga Križevac-Virovitica

V. kmetiška konjska dirka
v zvezi z

velikim konjskim semnjem
ki se nanj vabijo kupci in ljubitelji konj. 1367—2

Semenj bo dopoldne, dirka popoldne.
Prignalo se bo okoli 2000 konj.

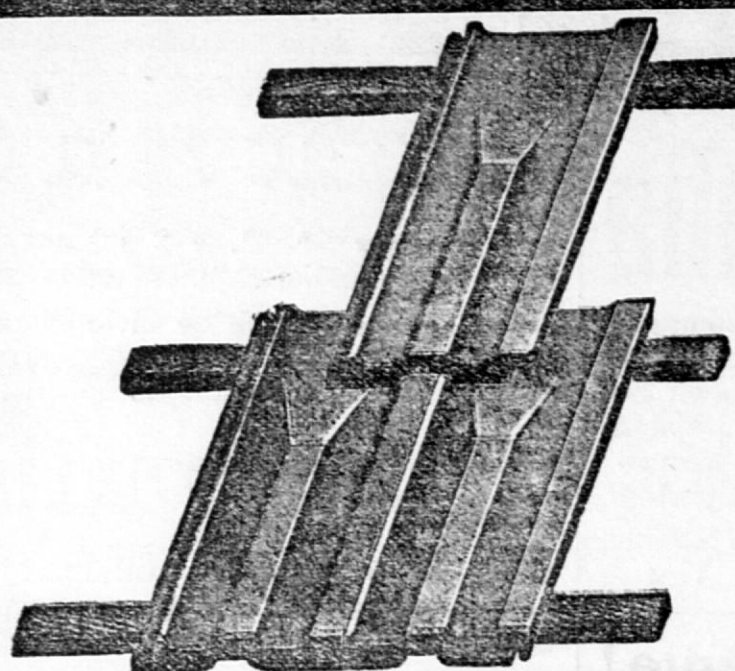
Rogaška Slatina

Štajersko.

Železnica,
pošta in
telegraf.
Prospekti
zastonj.

Prekrasna lega,
kislota poln zrak
brez prahu. Mo-
derni komfort,
živahno dru-
žabno življenje.

Novo hidro-elektro-mehano-terapevtsko zdravilišče v velikem in modernem sli-
Zdravljenje z mrzlo vodo, električne svetlobne in kopeli v banjah, inhalatorji, pneu-
aparati in parova celica, celice za segret zrak, elektr. masaža, solne kopeli, zdr-
gimnastika. — Uspešno zdravilišče za bolezni v želodcu, čreveh, na jetrih in ledvicah, zra-
kronično zaprtje, hemoroide, kamen, ožbelost, sladkorno bolezen, protin, katarje v po-
žiralniku in jabelku. Jako močni zdravilni vrelci, podobni onim v Karlovih in Marijinih varih.

F. P. VIDIC & KOMP. Ljubljana, opekarna in tovarna
peči

ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke, „Koroški model“

(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. — Lastniki patentov: F. P. VIDIC & Komp. in JOSIP MARZOLA.

Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki.

Takošna in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.

Lišajasti ljudje

tudi taki, ki niso nikjer našli zdravja,
naj zahtevajo zastoj prospekt in po-
verjena izpričevala iz Avstrije.

Lekarnar **C. W. Rolle**
Altona — Bahrenfeld (Elbe).

Pravkar izšlo:
Janez Trdina.

Verske bajke, stare in nove.
Bajke in povesti o Gorjancih.

Zbranih spisov knjiga 2. 23-48

Ko je bil začel Trdina v 1. letniku
„Ljubljanskega Zvona“ 1. 1881. priob-
čevati svoje bajke in povesti, je ostrmel
slovenski svet nad bogato zakladnico
domišljije naroda, bivajočega ob do-
lenjskih Gorjancih, začudil pa se je
tudi nad obliko, v kakršni jih je pi-
satelj podajal. Snov, slog, jezik, vse
je bilo pristno narodno. Nabirajoč
narodno blago in priobčujoč ga šir-
šemu svetu, ponarodnel je pisatelj sam.
Trdinove spise priporočamo z
mirno vestjo kot najlepši književni
dar, in sicer:

„Bahovi huzarji in Iliri“
broš. 3 K, s poštnino 3 K 20 v.
eleg. vez. 4 K 50 h, s poštnino 4 K 70 h.

Verske bajke in Bajke in
povesti o Gorjancih. I.

broš. 2 K, s poštnino 2 K 10 h,
eleg. vez. 3 K 20 h, s poštnino 3 K 40 h.

Dobiva se v založništvu

Lav. Schwentnerja
v Ljubljani

Prešernove ulice 3.

Nizke cene

1082

Alfred Fränkel

komanditna družba

prodaja izdelke
najpomembnejše
tovarnice za čevlje
v monarhiji.
Posebno priporo-
čljivo.

100 lastnih
prodajal-
nih
zalog

Moški
štifljatni
trpežni 2 gld.
90 kr.

Bogata
izbera

Damski
štifljatni 2 gld.
močni 60 kr.

Damski
čevlji 2 gld.
na trakove
izjav.usnja 90 kr.

Moški
čevlji 3 gld.
na trakove
močni 25 kr.

Moški
čevlji 4 gld.
na trakove
usnja box. 50 kr.

Izvrstna
priležnost

Damski
čevlji 3 gld.
na gumbce
črni 25 kr.

Otroški in
dekliški
čevlji na
trakove 1 gld.
iz močnega
usnja od naprej.

Vsak teden se izdela 15.000
parov.

Moški
čevlji 5 gld.
na trakove,
chevreau, go-
dyear, šivani 75 kr.

Damski
čevlji 5 gld.
na trakove,
eleg. in lični
godyear, šiv. 50 kr.

Dobra
kakovost

Otroški in
dekliški
čevlji na
gumbce 1 gld.
iz črnega ali
rjavega usnja od naprej.

Filijalka:

v Ljubljani, Špitalske ulice 9.

Zastopnica:

Josipina Herrisch.

so podlaga
naših uspehov.

V ponedeljek, dne 1. maja

697 17

se prične

razprodaja

modnega volnenega blaga, svile, raznih batistov, dalje narejenih

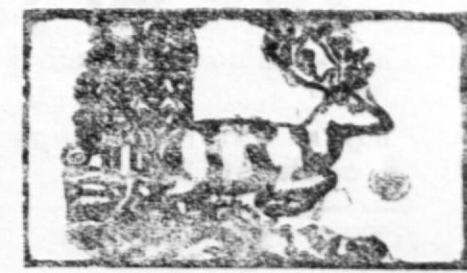
bluz in površnih črnih jopic zaradi popolne opustitve teh stvari.

Mestni trg št. 25. Anton Primožič, Ljubljana. Mestni trg št. 25.

Zahtevajte pri nakupu

Varstvena znamka.

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime
„SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

1082-76

Dobiva se povsod!

Ustje (Češko)

Juri Schicht

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje (Češko)